Biserica respectă convingerile interioare ale persoanei umane, dar totdeauna baza trebuie să fie dreptatea, după principiul OPUS JUSTITIAE PAX (dreptatea creează pacea). La lumina acestei doctrine apare măreţia omului, demnitatea lui, frumuseţea vieţii trăite în spirit creştin, în demnitate şi libertate interioară împotriva oricărei sclavii.

Alexandru Cardinal Todea

Seria a V-a
16 PAGINI – 250 LEI

Numărul 79 ● Iulie 1995

FONDAT 1927

Dreptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAŢIONAL ŢĂRĂNESC CREŞTIN DEMOCRAT

Creştin democraţia europeană şi privatizarea agriculturii în fostele ţări comuniste

Mesajul de salut al preşedintelui PNŢCD, dl Corneliu Coposu

MONSIEUR LE PRESIDENT ET CHERS AMIS,

JE REGRETS DE TOUT MON COEUR QUE DES CIRCONSTANCES INDEPENDENTES DE MOI ME HC M'EMPECHENT D'ETRE PRESENT A CE CONGRES QUI EST UN EVENEMENT TRES IMPORTANT POUR L'AVENIR DE NOTRE PAYS.

RECEVEZ S'IL VOUS PLAIT MES VOEUX DE SUCCES POUR CETTE REUNION, ACCOMPAGNES DE MES CHALEUREUSES SALUTATIONS POUR TOUTS LES PARTICIPANTS

Corneliu Coposu
CORNELIU COPOSU

Domnule Preşedinte şi dragi prieteni,

Regret din toată inima că circumstanţe independente de mine mă împiedică să fiu prezent la acest congres, care este un eveniment foarte însemnat pentru viitorul ţării noastre.

Primiţi, vă rog, urările mele de succes pentru această reuniune, însoţite de călduroase salutări pentru toţi participanţii.

Corneliu COPOSU
Meinerzhagen,
30 iunie 1995

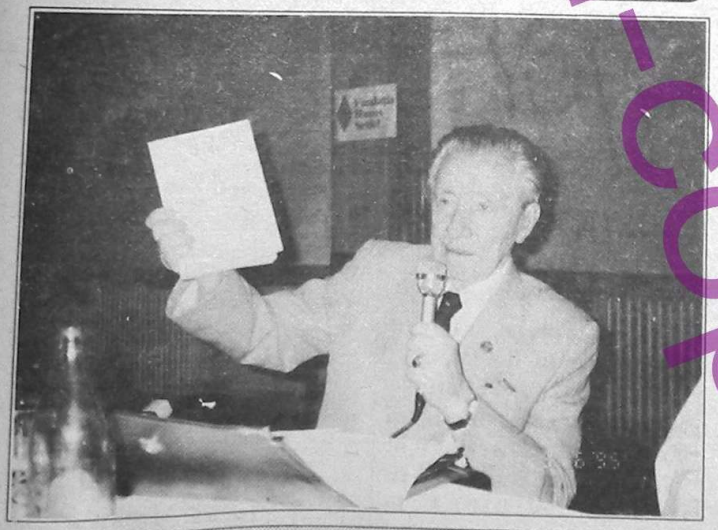

Vineri, 30 iunie, în prezenţa autorului, dl Wilfried Martens, a fost lansată, în cadrul simpozionului organizat la Bucureşti, versiunea românească a lucrării „O Europă şi cealaltă". Amănunte în pagina 5.

Cuvântul de deschidere a lucrărilor simpozionului de la Bucureşti

Stimaţi oaspeţi,
Doamnelor şi Domnilor,

Este o mare onoare pentru noi să primim astăzi, aici, vizita unor aşa de importanţi oaspeţi, reprezentanţi ai forurilor de conducere ale Uniunii Europene Creştin Democrate şi Partidelor Populare Europene, în frunte cu dl. preşedinte Wilfried Martens şi toţi ceilalţi distinşi reprezentanţi ai partidelor frăţeşti ce fac parte din aceste uniuni.

Vizita domniilor voastre ne produce o deosebită satisfacţie şi vă urăm din inimă un bun venit pe pământul României.

Această vizită este prilejuită de ţinerea seminarului cu tema „Privatizarea agriculturii", subiect de mare actualitate în aceste ţări din estul şi centrul Europei care au cunoscut ororile regimului comunist. Majoritatea acestor ţări, în lunga perioadă de dominaţie comunistă, au fost supuse unei acţiuni de colectivizare forţată a agriculturii, care de fapt a echivalat cu o naţionalizare cu urmări nefaste, iar acum, după lichidarea comunismului, se găsesc în plin proces de revenire la normal printr-o privatizare a agriculturii.

În ţara noastră, datorită condiţiunilor de sol şi climă, agricultura a fost şi rămâne una din ocupaţiile de căpetenie a locuitorilor săi şi de aceea problemele legate de această latură a economiei sunt privite cu o foarte mare atenţie.

Aceasta, cu atât mai mult cu cât soluţiile adoptate până în prezent de regimul instalat la putere după revoluţia din Decembrie 1989 sunt departe de a fi satisfăcătoare.

Suntem convinşi că dezbaterile ce vor avea loc în cadrul acestui seminar vor pune în lumină noi idei în acest sens, noi soluţi ce îşi vor putea găsi materializarea în acţiunile noastre viitoare.

Cu aceste gânduri, în numele conducerii Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat din România, urăm succes deplin lucrărilor acestei reuniuni, iar dvs. tuturor, o plăcută şedere în ţara noastră unde veţi fi totdeauna aşteptaţi cu multă dragoste.

Ion DIACONESCU

www.corneliu-coposu.ro

Prea multe!...

Ne-am găsit de lucru. Serviciul Român de Informaţii s-a făcut de râs fiindcă - nu că i-a prins pe cei de la „Ziua" filând pe Tana Ardeleanu care a scris argumente că Iliescu este agent KGB - ci că i-a imobilizat şi identificat după ce i-a dus la Poliţie.

Şi să vezi minune: Ion Cristoiu face o analiză plină de miez şi se cruceşte cum nişte profesionişti s-au comportat aşa de ciudat...

„Analistul" plin de miez uită că SRI alături de celelalte 8 secţii de informaţii câte are un popor de 23 milioane locuitori, n-au fost în stare să sondeze, să înţeleagă starea de spirit de la Strasbourg când Gonzales, preşedintele Consiliului Europei ne lăuda deşănţat la Bucureşti. Acesta când a ajuns la Strasbourg a vorbit exact pe dos despre condiţiile din România şi poziţia acesteia în Europa de Vest. Sigur că atmosfera era mai veche.

Apoi, din nou, delegaţia română la Budapesta la Consiliul NATO, a fost surprinsă când a aflat că primirea în NATO se va face în rate, în nici un caz România prima. Delegaţii Raţiu şi Roman au fost ca loviţi cu ciocanul în moalele capului.

Deci, politica de a avea multe secţii de informaţii care se spionează reciproc pentru a salva fiinţa preşedintelui este falimentară, profund dăunătoare şi antinaţională. Seamănă leit cu cele „n" partide politice la 23 mil. locuitori ai căror lideri ca membri unici reprezintă rezerva de cadre a partidului de guvernământ, a preşedinţiei şi, de asemenea, o pulverizare a gândurilor politice ale populaţiei, cu rezultate absolut dezastruoase pentru ţară.

Iată că analizele politice gazetăreşti, chiar îngâmfate, nu pot ajuta la desţelenirea haosului naţional oficial.

S. DRUM

Protest împotriva transferării spaţiului de emisie al partidelor politice

În urma protestului partidelor politice parlamentare împotriva transferării spaţiului de emisie ce le-a fost acordat de Radiodifuziunea Română de la orele 18.20 la orele 20.00, Comisia de Cultură, Arte şi Mijloace de Informare în masă a Camerei Deputaţilor a convocat, în ziua de 5 iulie a.c., pentru explicaţii, direcţia Radiodifuziunii.

Protestul partidelor politice vizează reprogramarea la ore care să nu intre în concurenţă cu „Actualităţile" de la orele 20.00. S-a decis angajarea unor discuţii imediate cu toate partidele.

Se impune, de asemenea, restructurarea minutelor acordate partidelor, în urma migrărilor recente de la un partid la altul.

Regele Mihai I şi epoca sa

La iniţiativa Organizaţiei Centrale de Femei a PNŢCD, filiala Sectorului 1, în ziua de 24 iunie 1995 a avut loc Conferinţa: **„Regele Mihai I şi epoca sa"**, susţinută de dl. prof. Alexandru BADEA.

Adunarea a fost deschisă de preşedinta Organizaţiei Centrale de Femei a PNŢCD, dna Florica RAICA, după care s-a cântat imnul regal.

A fost prezentată epoca şi condiţiile în care Regele Mihai I a domnit de două ori între 1927-1930 (sub regenţă) şi între 1940-1947, când a fost nevoit să abdice din cauza presiunilor sovietice.

Semnificativ pentru formarea regelui a fost chiar clasa înfiinţată special pentru Majestatea Sa, în care intrau elevi din toate provinciile româneşti şi din toate clasele şi păturile sociale. Erau cei mai capabili tineri din care urma să-şi formeze conducătorii.

Regele Mihai I a făcut Şcoala Militară şi a urmat urcarea tuturor gradelor.

Regele Mihai I era pregătit pentru rolul istoric în epoca de la sfârşitul războiului şi de tradiţie la o politică normală pentru perioada post-totalitară.

Eşuarea tratativelor nu a fost din cauza Regelui Mihai I, a Mareşalului Antonescu care ştia de ele sau din cauza lui Iuliu Maniu în numele căruia se purtau tratativele, soarta României se hotăra în altă parte.

Perioada 1944-1947 a fost o ficţiune de democraţie. Regula şi legea o făcea Uniunea Sovietică, nici măcar PCR. Internaţionala Comunistă cu scopurile ei s-a realizat. Greva regală, ultima încercare de a pune legea deasupra puterii, era de la bun început eşuată. Adevărul este că poporul român fusese pus în faţa situaţie de a nu-şi putea exprima opţiunile.

A consemnat
Mioara CONSTANTINESCU

Dezordinea guvernamentală contribuie la prăbuşirea economiei

Aminteam cu puţin timp în urmă unele disfuncţionări în activitatea de restructurare a economiei româneşti.

Semnalam cu acel prilej situaţia ambiguă, existentă la diverse nivele guvernamentale, între departamentele guvernului cu referire la coordonarea ce ar trebui să existe între departamentele economice ale guvernului şi cele ale FPS.

Mai arătam că, prin acordarea unor credite societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat, fără ca pentru sectoarele din care ele fac parte să fi fost elaborată o strategie de restructurare aprobată de Guvern, se încalcă prevederile Legii 58/91, irosindu-se fondurile şi aşa destul de modeste ale acestui fond, care nu acordă însă credite acelor S.C.-uri pentru care există strategii de restructurare aprobate.

Şi repet exemplele: industria de autoturisme de teren şi oraş nu are o strategie de restructurare aprobată de Guvern, dar primeşte din partea FPS un împrumut de cca. 25 miliarde de lei (Dacia şi ARO). În schimb, Sectorul Metalurgie, pentru care există o strategie aprobată de Guvern nu primeşte fonduri de la FPS (CSC, CSR).

Solicitat de noi să ne informeze asupra numărului de strategii de restructurare sectoriale elaborate şi aprobate de Guvern, acesta şi FPS ne comunică date contradictorii.

Cu adresa nr. 838/ 18.04.1995, Consiliul pentru Coordonare, Strategie şi Reformă Economică ne comunică definitivarea unui număr de 6 strategii „definitivate şi distribuite instituţiilor interesate (FPS, Agenţia de Restructurare, ministere)". Semnează: Ministrul de stat, Mircea Coşea.

La 18.05.1995, aceeaşi sursă, dar sub semnătura secretarului de stat Dr. Hildegard Pauak, prin adresa nr. 14 a/663 ne comunică un număr de strategii de restructurare elaborate de ministere şi aprobate de Guvern.

Ca şi cum nu ar şti dreapta ce face stânga, independent şi în totală discordanţă cu afirmaţiile guvernului, FPS ne informează, sub semnătura preşedintelui E. Dima, prin adresa nr. P/963/ 09.06.1995 că de la Guvern s-au primit 7 studii de restructurare sectorială - aprobate de Guvern, toate elaborate de Ministerul Industriilor şi două de la Ministerul Agriculturii (creşterea păsărilor şi porcinelor).

De semnalat că FPS arată în adresa amintită că la Guvern s-au aprobat 26 de studii de restructurare sectorială „până în prezent" şi că în 1995 sunt în curs de elaborare „un număr total de 33 de astfel de studii."

Nici un cuvânt despre acordarea de credite, ilegal, sectoarelor pentru care Guvernul nu a aprobat restructurarea.

Cine spune adevărul? Şi cine-l ascunde? Mai degrabă trebuie luată în considerare totala dezorganizare existentă în acest moment în economia românească. Cum spuneam, nu ştie dreapta ce face stânga. Nu ştie FPS-ul (patronul S.C. cu capital majoritar de stat) ce gândeşte şi ce face Guvernul, care are menirea de a elabora strategii de dezvoltare sectorială.

Şi toate acestea, pentru că cei ce conduc economia nu au o viziune clară şi unitară asupra dezvoltării. Cântă în aceeaşi orchestră, dar nu cunosc notele. Cântă după ureche.

Iar din informaţiile pe care le furnizează, sperăm că sunt conştienţi că răspund în faţa Parlamentului, cea mai înaltă instituţie în statul de drept, rezultă că nu s-au dezbărat de vechile obiceiuri practicate pe vremea dictaturii, când raportările erau fictive şi contradictorii (vezi recoltele de grâu din anii 88/89), iar rezultatele s-au materializat în prăbuşirea economiei româneşti, ale cărei consecinţe s-au văzut în anii de după Revoluţie.

În care au condus tot cei dinainte de Revoluţie, permutaţi pe alte posturi, după principiul: la timpuri noi tot noi.

Oare cât va mai dura această nesincronizare dintre Guvern şi FPS, aducătoare de prejudicii majore economiei noastre naţionale? Aşteptăm un răspuns de la domnul prim-ministru, Nicolae Văcăroiu. Poate şi de la domnul preşedinte Ion Iliescu.

Deputat PNŢCD,
Barbu PIŢIGOI

Clarificări necesare

Sâmbătă, 1 iulie a.c., a avut loc la Brăila Conferinţa Judeţeană a organizaţiei PNŢCD.

Deşi a trecut mai mult de o săptămână de la acest important moment, rezutatele sunt în continuare comentate, ecourile acestei conferinţe nu s-au stins încă, interesul pentru organizaţia judeţeană PNŢCD Brăila fiind deopotrivă atât pentru formaţiunile din CDR cât şi pentru cele din afara ei.

După 6 ore de dezbateri, conduse de domnii deputaţi Mircea Popa-Zlatna şi Remus Opriş, preşedinte a fost ales dl inginer Dan Ciobanu, în vârstă de 45 de ani. Atât în biou cât şi în comitet predomină tineretul, reprezentanţii vechii gărzi au rămas în minoritate.

În noua componenţă, conducerea organizaţiei PNŢCD Brăila speră să se prezinte în faţa electoratului cu o nouă înfăţişare care să-i aducă sporirea membrilor şi a simpatizanţilor şi mai ales a numărului de voturi în viitoarea confruntare electorală din 1996.

Al doilea candidat la funcţia de preşedinte al organizaţiei a fost dl deputat Liviu Marcu care nu a întrunit numărul necesar de voturi cu tot efortul pe care l-a depus pentru realizarea acestui scop.

Cu respectul pe care îl datorăm domnului deputat, recunoscând aportul pe care l-a adus organizaţiei, trebuie să-i amintim unele imperfecţiuni de care ar fi trebuit să ţină seama atât în interesul domniei sale cât mai ales în interesul organizaţiei privind evenimentele cu care vom fi obligaţi să ne confruntăm în viitor.

Organizaţia PNŢCD Brăila va avea un drum lung şi greu de parcurs ţinând cont de faptul că fostul prim secretar PCR şi acoliţii lui au câştigat o parte din electoratul brăilean prin viclenie, în timp ce CDR a rămas fără o parte din partenerii politici.

Suntem convinşi, însă, că organizaţia PNŢCD Brăila, cu noua conducere întinerită şi cu experienţa celor în vârstă, care s-au sacrificat pentru idealurile lor vor găsi căile de contracarare a vechii nomenclaturi brăilene, în revenire şi prin energia de care dispune se va impune în viitoarele alegeri.

Numai prin unirea tuturor forţelor şi prin renunţarea la unele diferende vom reuşi.

Flaviu BREZEANU,
PNŢCD Brăila

Cititorii periodicului „Dreptatea" care doresc abonamente au următoarele posibilităţi:

a) Adresându-se redacţiei noastre din Bucureşti, Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, sector 1, tel: 6504125, fax: 6506444, cont de virament: 4510501106, BCR - SMB.

b) Adresându-se tuturor oficiilor PTTR din ţară, menţionând că periodicul „Dreptatea" figurează în catalogul RODIPET la poziţia 2129.

Redacţia şi administraţia:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, tel.: 6504125, fax: 6506444, 70179, Bucureşti, sector 1,
Cont virament nr.: 4510501106 BCR filiala SMB.
Tehnoredactare computerizată: Raluca Bobic, Mihaela Ivan, Anca Firescu.
Tiparul executat la TIPOREX
Calea Plevnei nr. 114, sector 1, tel: 637.71.96

Şcoala de vară de la Câmpulung

În zilele de 7-9 iulie, la Câmpulung-Muscel a avut loc un Simpozion, având ca temă educarea tineretului în spirit patriotic, democrat, conform tradiţiei partidului nostru, care cu 60 de ani în urmă, tot la Câmpulung a iniţiat, prin grija lui Ion Mihalache, Şcoala de vară a PNŢ.

Cursurile au fost reluate în perioada postcomunistă din anul 1994, ediţia acestui an având ca temă coeziunea dintre generaţii. Generaţia tânără, caracterizată prin elan şi energie, capabilă să propăvăduiască ideile, doctrina şi programul partidului, trebuie să primească de la generaţia vârstnică ideile şi experienţa.

Simpozionul s-a desfăşurat sub auspiciile Fundaţiei „Hanns Seidel", Organizaţiei de tineret PNŢCD, Organizaţiei PNŢCD judeţul Argeş şi Asociaţiei Inginerilor PNŢCD. Întâlnirea a fost sponsorizată de Fundaţia „Hanns Seidel", reprezentată de dna Luise Schifter Popescu, căreia îi mulţumim şi pe această cale pentru sprijinul deosebit pe care ni l-a oferit pentru realizarea acestei manifestări.

Subiectele care au fost prezentate s-au concentrat în două grupe. O grupă de referate a fost orientată către evenimente din istoria ţării şi a partidului cu scopul de a trezi în conştiinţa tinerilor tradiţia patriotică de luptă a înaintaşilor pentru idealurile naţionale. A doua grupare s-a raportat la problematica actuală din partid şi din ţară. Lucrările Simpozionului au fost coordonate de dnul deputat Barbu Piţigoi care a moderat judicios discuţiile.

Domnul prim-vicepreşedinte Ion Diaconescu a deschis seria comunicărilor, spunând că Şcoala de vară de la Câmpulung a fost deschisă de Ion Mihalache în anul 1935 pentru a pregăti cadre tinere de ţărănişti. Conferenţiarii erau personalităţi marcante: V. Madgearu, Ghelmegeanu, Petre Andrei şi alţii. A sugerat ca aceste cursuri să se ţină şi în alte localităţi. Referitor la situaţia actuală a precizat că vinovat de proasta situaţie economică şi de imaginea externă a României este partidul de guvernământ, inclusiv relaţia acestui partid cu partidele extremiste.

Dnul Dragoş Oncescu, preşedintele organizaţiei de tineret a propus să se pună la dispoziţia întregului tineret patrimoniul fostului UTC.

Dnul Radu Munteanu, preşedinte TUNŢ anunţă că în continuare vor fi cursuri de vară ale tineretului universitar.

Florica Raica, preşedinta OCF PNŢCD îşi exprimă satisfacţia de a se afla pe meleagurile natale a două personalităţi marcante ale partidului ca soţia lui Ion Mihalache, Niculina, şi Elisabeta Rizea, ţăranca din Nucşoara care s-a opus eroic dictaturii comuniste. Actualmente preocuparea organizaţiei constă în aducarea în viaţa politică a femeilor care reprezintă un procent de 52,8%.

Foto: Cicerone Mîndru

Foto: Cicerone Mîndru

Dl deputat Barbu Piţigoi, director al cursurilor şi preşedinte al Asociaţiei Inginerilor PNŢCD, a vorbit despre ideile lui Constantin Dobrescu-Argeş şi ale lui Ion Mihalache referitor la cooperaţie, idei care sunt actualizate datorită similitudinii de situaţie şi de ideologia creştin-democrată.

Dnul deputat Mircea Munteanu, preşedintele Organizaţiei judeţene Prahova afirmă că forţa partidului se sprijină pe doi stâlpi: prestigiul nostru de partid principial şi consecvent şi eficienţa activităţii desfăşurate în ţară, în teritoriu. Ambele componente sunt condiţionate de unitatea partidului. Componenţa partidului, a organizaţiilor sale speciale şi auxiliare la nivel naţional, a filialelor acestor organizaţii în plan teritorial, trebuia să se integreze în activitatea organizaţiilor teritoriale cărora le aparţin şi să fie coordonate de acestea. Ideea se aplică de la organizaţia de femei, pînă la cea de tineret şi studenţi. Dnul deputat a informat că organizaţia Prahova este puternică şi că pentru o perioadă i-a fost membru însuşi Ion Mihalache. Pentru o viitoare sesiune a Şcolii de vară, dnul Mircea Munteanu face invitaţia să se desfăşoare la Prahova.

Dnul deputat Sergiu Rizescu a conferenţiat despre situaţia din agricultură; micul proprietar este descurajat prin aplicarea legii funciare care se face în defavoarea proprietarilor, iar Guvernul nu poate sau nu vrea să preia recolta ţăranilor.

Dnul Romeo Nanu, preşedintele organizaţiei judeţene Argeş a vorbit despre realizările lui Ion Mihalache la Topoloveni, din care a făcut un sat modern prin lucrările cu caracteristici economic, cultural, prin construirea de liceu, baie publică, depozite de vinuri şi distilerii şi prin repararea bisericii.

Dnul Popescu Virgil a conferenţiat despre situaţia din învăţământ şi în special despre legea învăţământului. Consideraţii importante au adus dnii prof. Vasile Baron, prof. Opriş.

La discuţiile despre legea învăţământului au participat deputaţi, profesori, metodişti-inspectori, tineri.

Dnul deputat Gheorghe Cristea a prezentat referatul „România şi perspectivele integrării europene" în care a accentuat distanţa între demersul oficial al României şi situaţia reală a ţării: legile sunt cu jumătăţi de măsură, situaţie incompatibilă cu mecanismul de integrare, iar economia ţării este la un alt nivel faţă de al Europei Occidentale.

Dnul deputat Vasile Lupu a punctat câteva discrepanţe dintre lege şi aplicarea ei: ce este în realitate separaţia puterilor, pluripartitism, accentuând faptul că mesajul opoziţiei nu ajunge în mass-media.

Au mai avut intervenţii domnii deputat Valentin Gabrielescu, prof. Nicu Pristavu, Ilie Popescu, prof. Angelescu, Constantin Puiu Popescu.

Dnul deputat Răzvan Dobrescu a conferenţiat despre „Proprietate şi democraţie", iar dnul senator Radu Vasile despre „Relaţiile dintre România şi Ungaria" şi poziţia PNŢCD despre negocierile la tratatul cu Ungaria şi politica lipsită de iniţiativă şi dinamism a Ministerului de Externe.

Dnul Şuvar Valentin, preşedintele organizaţiei de elevi Argeş a vorbit despre „Rolul organizaţiei de elevi în cunoaşterea doctrinei PNŢCD".

Au mai conferenţiat dnii Ilincu Ion, preşedintele organizaţiei Câmpulung-Muscel, Iulian Fota, preşedintele organizaţiei sector 1 Bucureşti, avocat Cornel Pantelie.

Dnul prof. Alexandru Badea a făcut o comparaţie între situaţia politică din trecut şi actualitatea cu care ne confruntăm, despre esenţa luptei anticomuniste dusă de PNŢ între anii 1944-1947 şi lipsa de concordanţă între teoria comuniştilor şi atitudinea lor practică. Condamnau proprietatea privată, dar au fost primii care s-au repezit la beneficiile privatizării.

La masa rotundă a Simpozionului au participat numeroşi vorbitori printre care amintim pe Dan Rădulescu, Mihaela Boariu, Virgil Petrescu, Corina Cercelescu, Ilie Popescu.

În fiecare zi a simpozionului, după masă s-au vizitat: Monumentul închinat luptelor din primul război mondial de pe Mateiaşu, Casa Memorială Gh. Topârceanu din Nămăieşti şi statuia lui Constantin Dobrescu-Argeş din Lereşti, Biserica Domnească din Curtea de Argeş, Mănăstirea Curtea de Argeş unde sunt înmormântaţi voievozii Basarabi şi regii României.

La plecarea din Câmpulung am vizitat Şcoala normală „Carol I", unde Ion Mihalache a fost un elev strălucit, şi seminarul teologic.

La simpozion au participat reprezentanţi ai presei scrise şi vorbite.

Prof. Maria CONSTANTINESCU

PARTICIPARE

În cadrul contractelor promovate de ţara noastră cu instituţiile Uniunii Europene, legate de dorinţa României de a adera la această uniune, au avut loc la Bruxelles şi la Paris, în perioada 21-24 iunie a.c., reuniuni cu participarea reprezentanţilor părţii române.

Semnalăm, legat de aceste preocupări, participarea d-lui dr. ing. Barbu Piţigoi, la sesiunea de lucrări a „Comitetului European de legătură în domeniul serviciilor de interes general - CELSIG - la Bruxelles, în data de 21 iunie a.c. în calitate de delegat din partea Comisiei pentru industrii şi servicii a Camerei Deputaţilor.

Cu acest prilej, dl. deputat Barbu Piţigoi a prezentat o comunicare referitoare la măsurile şi soluţiile ce ar trebui adoptate, în vederea realizării unor formule legislative şi instituţionale menite să armonizeze realităţile din ţara noastră cu particularităţile şi caracteristicile existente în ţările Uniunii Europene.

În cadrul lucrărilor CELSIG de la Bruxelles, dl. deputat Barbu Piţigoi a fost ales membru în „Comitetul de legătură" al acestui organism european.

În cadrul seminarului LASAIRE care şi-a desfăşurat lucrările la Paris, în zilele de 22 şi 23 iunie a.c., sub auspiciile Grupului de Dialog Social European, dl. deputat Barbu Piţigoi, subliniind prezenţa ministrului de externe al României la Paris, cu misiunea de a depune cererea de aderare a ţării noastre la Uniunea Europeană, a precizat, în cuvântul său, elaborarea unui program de studii, în vederea creerii legislaţiei şi instituţiilor necesare alinierii României la structurile europene.

M. P.

Arhiva Cornelia Oncescu

Protecţia mediului

S.O.S.! Pădurea! (III)

Pădurile sunt supuse din ce în ce mai mult acţiunilor antropice (fenomene datorită activităţii omului) mai cu seamă din cauza poluării mediului. În cele două articole (Dreptatea, seria a V-a, nr. 76 şi nr. 77) s-au analizat cauzele şi efectele dezastruoase pe care le are acţiunea de defrişare neraţională a pădurilor cât şi pagubelor provocate de efectul de seră şi, mai ales, de ploile acide. La noi în ţară trebuie să se adauge şi insuficienţa mijloacelor de igienizare şi protecţie împotriva dăunătorilor.

Din cauza activităţii unor industrii poluante au fost calamitate zone păduroase ca: Baia Mare, Zlatna, Copşa Mică, Hunedoara, Tarniţa etc. Suprafaţa pădurilor poluate este în continuă creştere, ceea ce demonstrează efectul cumulativ al noxelor. De exemplu, în zona Copşa Mică din 32.000 de hectare de pădure aflate sub incidenţa poluării circa 3.300 de hectare sunt puternic afectate sau în curs de uscare, comparativ cu anul 1980, când se înregistrau numai 8.000 de hectare poluate. De asemenea, se constată o creştere a poluanţilor în solurile forestiere cât şi în organele vegetative ale arborilor (frunze, lujeri, scoarţă), care depăşeşte cu mult valoarea maximă admisibilă în zona de influenţă maximă a poluării. După cum au dovedit măsurătorile efectuate şi în alte zone se manifestă tendinţa de creştere a concentraţiei de poluanţi. Astfel, în zona calamitată de la Copşa Mică, concentraţia de poluanţi acumulată de litieră (stratul format din frunze, ramuri etc. în curs de descompunere, care acoperă solul), sol şi organele vegetative comparativ cu conţinutul normal înregistrat este de 273 de ori mai mare la cupru, de 8-37 de ori la plumb, de 6-16 ori la zinc şi de 94-452 de ori la cadmiu. Toate aceste noxe, care provin de la S.C. Sometra S.A. din Copşa Mică au şi efecte dramatice asupra calităţii vieţii oamenilor cât şi a animalelor. În Copşa Mică speranţa de viaţă este cu mult mai mică decât în alte zone din România. Cu ani în urmă chiar s-a pus problema mutării oraşului. Construirea coşului înalt de 230 de metri pentru dispersia gazelor cu conţinut de dioxid de sulf şi metale grele nu va rezolva problema poluării şi, din contră, o va complica prin „transferul" poluării în alte zone nepoluate şi chiar, ceea ce nu este de dorit, poluare transfrontieră. Acelaşi lucru este valabil şi pentru S.C. Phoenix S.A. din Baia Mare.

Poluarea cu metale grele şi compuşi cu sulf din zonele Baia Mare, Zlatna şi Copşa Mică aduce grave prejudicii în procesul de pedogeneză (acidificare, debazificare, creşterea conţinutului de aluminiu mobil în sol, dereglării în nutriţia arborilor). Toate aceste fenomene se traduc prin scăderea capacităţii de producţie a solurilor, după care poate urma dispariţia vegetaţiei forestiere pe suprafeţe extinse. Alte zone unde se mai întâlnesc astfel de aspecte se semnalează la Tarniţa, Hunedoara, Valea Călugărească, Bacău şi oriunde rezultă dioxid de sulf, inclusiv termocentralele cu cărbuni sau combustibili lichizi cu sulf.

S-a apreciat că numai în zona Copşa Mică pierderile de creştere curentă în volum ai arborilor supuşi acţiunii poluanţilor, la care trebuie să se mai adauge şi negrul de fum de la Societatea comercială „Carbosin" cu acţiune sinergetică, este de circa 70.000 de metri cubi pe an. La preţurile actuale ale lemnului valoarea pierderilor este foarte mare. Aceste valori sunt în realitate mult mai mari dacă se adaugă şi cheltuielile pentru refacerea landşaftului, adică pentru readucerea solurilor forestiere la starea iniţială de troficitate dinainte de poluare pentru refacerea pădurii puternic degradate. Tot la Copşa Mică starea pădurilor în dinamica pe grade de stres se prezintă astfel: la nivelul anului 1975 arborii uscaţi total se prezentau pe o suprafaţă de 120 de hectare, pentru ca în prezent să se ridice la peste 300 de hectare, în timp ce arborii puternic afectaţi de poluare ocupau o suprafaţă de 280 de hectare, astăzi suprafaţa s-a extins la 3.300 de hectare. Din cauza distrugerii vegetaţiei cât şi al gradului de degradare al acestuia au loc fenomene de eroziune pe mari suprafeţe şi în adâncime, alunecări de versanţi cu schimbarea formelor de relief cu implicaţii grave asupra regimului de curgere a râului Târnava Mare.

În zona Baia Mare pierderile în creştere curentă de volum ai arborilor se estimează la 175.000 de metri cubi pe an.

În pădurile afectate de poluare cu compuşi ai sulfului, cu metale grele şi negru de fum, ca în zona Copşa Mică, s-a constatat o acumulare continuă de necromasă vegetală (vegetaţie moartă formată din frunze şi ace, ierburi etc.) care complexată cu pulberile de negru de fum, minereu neferos şi compuşi cu sulf devine un mediu mezohigrofil foarte puternic acid (cu afinitate pentru apă). În aceste habitate se dezvoltă o faună foarte săracă şi cu populaţie mică. În acest fel se evidenţiază existenţa unui lanţ de detritus (material rezultat prin fărâmiţarea rocilor sub acţiunea unui agent extern) extrem de simplu care nu poate realiza un echilibru între acumularea şi descompunerea litierei şi conduce la epuizarea substanţelor fertilizante pentru plante.

Din cele prezentate în legătură cu starea pădurilor, Europa, din care face parte şi ţara noastră, este ameninţată cu una dintre cele mai grave dereglări ale mediului.

America de Nord ar putea urma calea Europei deşi, prin lucrările publicate, reiese că poluarea pădurilor datorită ploilor acide se manifestă, în prezent, în zone restrânse, izolate sau situate la mare altitudine. Extinderea acestor zone este, sigur, numai o problemă de timp. Dispariţia parţială a unor specii de arbori din SUA, după aprecierile specialiştilor americani, trebuie corelată cu nivelul înalt al ozonului din apropierea solului.

În America de Sud, în Brazilia, defrişarea masivă a pădurii tropicale din Amazonia pentru a face loc terenurilor pentru agricultură şi pentru lemn va avea grave consecinţe climaterice şi hidrologice asupra continentului şi chiar asupra întregii planete.

Corneliu-Anton COCIAŞU
Asociaţia Inginerilor P.N.Ţ.C.D.

De la Asociaţia Inginerilor PNŢCD

Propuneri de program politic pentru industrie

PNŢCD afirmă că activitatea industrială este factorul indispensabil pentru progresul şi prosperitatea ţării, cât şi pentru susţinerea intereselor naţionale şi dobândirea unui loc demn în concertul lumii moderne ce se prefigurează pentru secolul următor.

În vederea valorificării optime a potenţialului tehnic şi uman din industria românească PNŢCD preconizează următoarele:

A. În domeniul legislativ

1. Promovarea în regim de urgenţă a modificărilor ce se impun legislaţiei şi reglementărilor privind privatizarea pentru a garanta privatizarea reală, rapidă, echitabilă, cu respectarea intereselor fundamentale ale statului român şi ale salariaţilor; îmbunătăţirea legislaţiei privind regimul proprietăţii (garantarea acesteia) şi a profitului;

2. Programarea unei legislaţii de încurajare a investiţiilor străine provenind de la firme de autoritate internaţională recunoscută pentru performanţele lor economico-financiare; aceasta va garanta stabilirea, autoritatea dreptului şi egalitatea de tratament cu partenerii autohtoni;

3. Adoptarea unei legislaţii care să favorizeze recapitalizarea agenţilor economici (de stat şi privaţi) prin reducerea impozitelor şi a altor taxe către stat;

4. Promovarea unei legislaţii care să asigure dezvoltarea întreprinderilor mici şi mijlocii în vederea formării unei categorii sociale majoritare, prospere, stabile şi independente economic. Sectorul industriei mici şi mijlocii, împreună cu sfera serviciilor va prelua cea mai mare parte a forţei de muncă disponibilă;

5. Realizarea cadrului juridic necesar (acorduri bi şi multilaterale) pentru promovarea cooperării industriale cu alte state şi oganisme economice internaţionale, acordând prioritate statelor şi organismelor care prezintă o importanţă strategică, politică şi economică specială (U.E., S.U.A, Japonia, Rusia, ţările arabe, Coreea etc.);

6. Promovarea unei legislaţii corespunzătoare în domeniile: concurenţei neloiale, a practicilor monopoliste, a protecţiei sociale, a politicii vamale şi înăsprirea legislaţiei anticorupţie.

B. În domeniul executivului

1. Stabilirea strategiei de stabilizare şi dezvoltare ţinând seama de exigenţele ecologice, oportunităţile economice şi politice care să aibă în vedere obiectivele pe termen mediu şi lung ale României (integrarea economică europeană şi în structurile de securitate euro-atlantice);

2. Susţinerea sectoarelor industriale de interes naţional (apărare, aeronautică, energetică, telecomunicaţii, chimie, petrochimie, metalurgie, construcţii de maşini etc.), susţinerea fermă a procesului de privatizare;

3. Lansarea cu prioritate a unui program realist de investiţii pentru modernizarea infrastructurii (căi de comunicaţie, telecomunicaţie) care să asigure condiţiile necesare integrării ţării în U.E. Se va solicita asistenţa financiară a organismelor internaţionale interesate în ridicarea la standarde europene a infrastructurii României;

4. Reducerea şomajului constituie o prioritate absolută a noului program de guvernare, realizabil prin ansamblul măsurilor propuse.

Totodată, prin noi iniţiative legislative se va stimula angajarea şomerilor, reconversia profesională şi integrarea profesională a tinerilor. Această masură va fi corelată cu nivelul de finanţare ce va putea fi asigurat de U.E. şi alte organisme internaţionale.

C. Structuri organizatorice

Unităţile industriale din România se vor grupa în următoarele categorii:

a. industria de interes naţional major care se va organiza în regii autonome şi va cuprinde acele sectoare care prezintă o importanţă strategică majoră (industria de apărare, aeronautica, energetica, telecomunicaţii, transport aero-naval, C.F.R. ş.a.) având şi calitatea de proprietar asupra patrimoniului.

Statutul acestora se va stabili prin lege.

b. industria cu capital majoritar de stat va cuprinde societăţile comerciale care, aflate în administrarea F.P.S şi F.P.P, sunt destinate privatizării.

– Pentru promovarea unei politici coerente în domeniul industrial şi pentru a sublinia voinţa politică pentru schimbări fudamentale de opţiune şi priorităţi în acest sector, F.P.S. va trece în subordinea Guvernului. Măsura va permite orientarea, controlul şi garantarea aplicării riguroase a politicii industriale a guvernului.

– Pentru rentabilizarea şi recapitalizarea agenţilor economici se vor elabora programe de restructurare, corelate cu strategia de guvernare pentru fiecare ramură industrială. În acest scop va fi elaborat programul de priorităţi ale economiei naţionale;

– oportunitatea aplicării restructurării înainte sau după privatizare va avea în vedere obţinerea unui profit maxim, precum şi evitarea unor consecinţe sociale explozive, scopul unic fiind realizarea unor structuri economice viabile, flexibile, adaptate la economia de piaţă;

– simplificarea procedurilor birocratice de funcţionare şi control a activităţii actuale ale societăţilor comerciale, măsura urmând să asigure un grad mai mare de autonomie al acestora, care să le facă mai apte pentru o piaţă concurenţială reală;

– acordarea de credite în condiţii stimulative numai pentru scopuri economico-productive (retehnologizări, dotări, modernizări etc.), eliminându-se în totalitate creditele neperformante (salarii, dobânzi bancare etc.). Acordarea acestor credite se va face pe baza unor studii de eficienţă şi oportunitate;

– convenirea unui calendar rezonabil pentru încheierea procesului de privatizare având în vedere ca orice prelungire a termenului final conduce la costuri tot mai mari suportate de contribuabili. De asemenea, lupta împotriva corupţiei, favorizată de monopolul de stat în multe sectoare industriale, va fi eficientă numai atunci când va fi lichidat acest monopol, adică prin privatizare şi realizarea unei pieţe autentic concurenţiale;

– constituirea unui organism adecvat pentru elaborarea şi administrarea programelor de restructurare a întreprinderilor greu privatizabile, urmărind îmbunătăţirea performanţelor economico-financiare ale acestora.

c. industria privată.

Sectorul privat în industrie trebuie să devină majoritar în următorii 5 ani, constituind o sursă importantă de venituri pentru bugetul statului.

Instituţiile statului vor trata nediscriminatoriu sectorul privat şi cel de stat.

Dezvoltarea industriei private se va face în concordanţă cu interesele naţionale, în condiţiile economiei de piaţă concurenţială.

O carte fundamentală despre Europa și Democrația Creștină

Lucrarea d-lui W. Martens intitulată demonstrativ O Europă şi cealaltă, se constituie într-o pledoarie pentru o Europă unită, sau, cum o definea în conferința de la Portoroz (Slovenia) „O Europă de la Dublin la Vladivostok". Ea oferă - aşa cum precizează Helmut Kohl în prefaţă - „orientări importante pa calea unei ordini a păcii în Europa" care nu poate fi consecventă cu raţiunile geopolitice şi cu istoria decât înglobând şi statele Europei Centrale şi Orientale. Suntem în faţa unor discursuri europene pronunţate între 1990-1994 dispuse cronologic, începând cu cel prezentat la 1 octombrie 1990 la Congresul Unificării U.C.D. din Germania, până la previziunile asupra Europei anului 2000.

Nu vom putea, firește, decât enumera pilonii construcţiei europene în viziunea d-lui W. Martens:

1. Comunitatea europeană trebuie să fie „cheia de boltă" a unei viitoare Europe Mari. Ea nu va putea exclude „a priori" nici o naţiune europeană, dar nu se va putea realiza viabil decât pe baza unor acorduri între ţările care au aparţinut Europei libere de ieri şi fostele ţări comuniste, în trecerea de la dictaturi la statul de drept şi la o economie centralizată la o economie de piaţă. Procesul nu se poate reduce la afirmarea valorilor şi democraţiei politice. Mutaţiile care au loc în fostele ţări socialiste trebuie sprijinit prin dezvoltarea spiritului de întreprinzători, prin formarea tehnică şi profesională a cadrelor, prin investiţii private şi publice, finanţarea dezechilibrelor în balanţa de plăţi, îmbunătăţirea comunicaţiilor între cele două părţi ale Europei etc. Aceste propuneri, avansate în 1990 la Congresul PPE, sunt în măsură să evidenţieze calităţile de vizionar şi om politic realist ale autorului concretizate în formularea peremtorie, „nu se poate diviza din nou Europa printr-un zid al decalajelor sociale, după ce s-a înlăturat zidul confruntărilor ideologice". Mai târziu, în 1993, într-o comunicare intitulată „Deschiderea spre Est" dl. W. Martens va aduce alte precizări importante: nici Comunitatea Europeană şi nici ţările ce solicită aderarea „nu trebuie să cadă pradă iluziilor unei extinderi spre Est globală şi precipitată". Aceasta nu poate fi „decât selectivă şi progresivă". Urgenţa maximă este aceea a favorizării economice şi politice a regiunii centrale a Europei, acces rapid şi privilegiat la pieţele occidentale, acceptarea exporturilor cât de cât competitive din aceste ţări spre Vest, ajutor financiar şi tehnic. Deschiderea merge mai departe preconizând integrarea ţărilor centrale şi orientale în structurile europene de cooperare în domeniul mediului, comunicaţiilor, energiei şi chiar recomandarea înfiinţării unei Pieţe comune continentale, incluzând şi fostele ţări socialiste.

2. Paşii spre Europa unită sunt inspiraţi de gândirea creştin democrată a d-lui W. Martens. Democraţii creştinii au avut un rol precumpănitor în naşterea şi dezvoltarea ideilor comunitare între 1951 şi 1973, iar începând de la 8 iulie 1976 a prevalat spiritul de deschidere spre alte forţe politice înrudite, grupate sub flamurile Partidului Popular European. Aceste

Foto: Octavian Tibar

forţe au în comun orientarea spre gândirea creştin democrată şi ideea europeană.

O bună parte din intervenţiile d-lui Martens la congrese şi reuniuni aduc precizări şi nuanţe asupra gândirii creştin democrate. Creştin democraţia aşează în centrul construcţiilor sale politico-sociale omul. O societate mai omenoasă va fi bazată **pe om şi pentru om.**

„Mai mult decât de alţi factori, scrie W. Martens - omul este acela care făureşte istoria, căci el vine de mai departe şi merge şi mai departe (p. 80). De aici accentul pe **principiul personalismului** care nu reduce omul la un element anonim al colectivităţii, care îi acordă orice libertate în afara aceleia de a trece peste aproapele, dar îi acordă şi întreaga responsabilitate pentru acţiunile şi neangajarea sa. De aici, afirmaţia că numai personalismul îl eliberează pe om. Iar personalismul presupune libertate, responsabilitate, solidaritate şi democraţie. Un alt principiu de bază al democraţiei creştine este cel al **subsidiarităţii**. Dl Martens insistă asupra explicitării celor două sensuri ale subsidiarităţii: primul constă în implicarea hotărâtă a nivelurilor superioare în slujba celor inferioare şi în acordarea de privilegii comunităţii celei mai restrânse, iar al doilea, în recomandarea ca orice problemă să fie rezolvată de colectivitatea cea mai aptă, cea mai capabilă şi nu neapărat de comunitatea de bază. Este ceea ce s-ar putea numi principiul exactei adecvări într-o problemă potrivit căruia comunitatea superioară nu intervine decât cu titlu subsidiar, când anumite probleme nu se pot rezolva altfel. Iar dl. W. Martens întrevede construcţia federală a Europei pe baza acestui principiu.

Într-un discurs asupra valorilor, principiilor şi programului democraţiei creştine „(1994) dl. W. Martens citează drept cele mai semnificative puncte ale gândirii democrat creştine despre societate următoarele:

- respectul creaţiei;
- promovarea iniţiativei individuale prin diminuarea intervenţiei statului;
- principiul subsidiarităţii (familie, asociaţii etc.)
- prioritatea binelui comun în faţa intereselor individuale ori categoriale;
- prioritatea etică a muncii asupra capitalului;
- primatul ţelurilor sociale şi umane (lupta pentru locuri de muncă) asupra rezultatelor economice;
- necesitatea proprietăţii private pentru a garanta autonomia persoanelor şi a stimula eficacitatea;
- acţiunea pentru dezvoltarea (economică - socială n.n.) şi împotriva egoismului ce se manifestă la scară naţională".

Este vorba aici de un ansamblu coerent de valori destinat să precizeze orientările prioritare ale P.P.E., plecând de la problemele reale spre a defini programul de bază.

Concluzia o găsim în articolul intitulat „Europa 2000". „Noi vrem o Europă cu dimensiune umană care să corespundă nevoilor cetăţenilor ei." O Europă bazată pe principiile economiei sociale de piaţă. Or aceasta este socială, înainte de toate nu pentru că a prevăzut mecanisme de solidaritate, ci pentru că este o economie de piaţă, adică de nonpenurie ca bunăoară în Germania. Capitalismul liberal şi marxismul au eşuat pentru că sunt doar „economisme" şi nu sunt „umanisme", adică au neglijat şi au alienat persoana umană.

Gândirea creştin-democrată concepe apropierea de societatea civilă, inspiră partide de orientare centristă care refuză alternativa simplistă de alegere între dreapta liberă şi stânga socialistă. Acest centrism se traduce prin proclamarea demnităţii omului creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. În esenţă o carte care ne apropie de gândirea unui mare european, a unui lider creştin democrat şi nu în ultimul rând de problemele majore ale lumii contemporane.

Gabriel ŢEPELEA

NOTĂ:

A fost transpusă în limba română prin grija Departamentelor de Studii, Doctrine şi Programe a Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat şi se află de vânzare la sediul central din Bd. Carol nr. 34, etajul 1.

www.cornelioposu.ro

PNŢCD – partid de suflet al neamului românesc

PNŢCD este un partid cu adânci rădăcini în istoria neamului românesc. Prin Partidul Naţional Român din Transilvania şi Partidul Ţărănesc din vechea Românie urcăm departe în istorie spre idealurile veşnice ale poporului român: de dreptate naţională şi socială. Sub steagul dreptăţii, a acestui cuvânt, poate cel mai mult rostit de români, în viaţa socială s-a realizat unirea tuturor românilor într-o singură ţară; sub steagul dreptăţii au fost împroprietăriţi cu pământ ţăranii. Purtătorii steagului au fost cele două partide, prin fuziunea cărora s-a constituit PNŢ, forţa politică cea mai puternic angajată, în perioada interbelică, în afirmarea democraţiei, libertăţii şi dreptului, a moralei creştine, a unităţii şi suveranităţii României în hotarele sale istorice şi etnice.

De la dizolvarea PNŢ, în 1947 şi până în anul 1989, când dictatura comunistă a luat sfârşit, sute şi mii de grupuri de rezistenţă, de oameni tari în credinţă prin sacrificiu, au purtat lupta pentru redobândirea drepturilor şi libertăţilor noastre ca neam, oameni şi creştini, sute de mii de simpatizanţi şi membri ai PNŢ au fost întemniţaţi de către regimul dictatorial comunist, mulţi dintre ei pierind în urma schingiuirilor la care au fost supuşi. După revoluţia din decembrie 1989, renăscând în forţe, fiindcă niciodată nu a pierit, PNŢ îşi reia oficial activitatea în viaţa politică a ţării, manifestând aceeaşi intransigenţă şi consecvenţă în lupta pentru democraţie în România.

Suntem într-o nouă perioadă istorică a poporului român, într-o perioadă de tranziţie de la fostul regim comunist la societatea democratică modernă. Un partid care nu-şi clarifică doctrina, nu-şi lărgeşte sursele de inspiraţie filozofică se transformă într-un partid pragmatic, oportunist, sortit dispariţiei. Partidul nostru nu este un partid prizonier al trecutului, el îşi adaptează doctrina la imperativele de dezvoltare democratică a ţării. Dar rostul unui partid nu sfârşeşte prin stabilirea unei doctrine, a unui sistem de idei politice şi sociale, ci prin îndeplinirea mesajului său prin acţiuni politice concrete, prin preluarea şi exercitarea puterii sau prin mijloace specifice opoziţiei într-o ţară democratică. PNŢCD, deşi în opoziţie, este un partid dinamic, care îşi impune amprenta programului său politic creştin-democrat asupra dezvoltării ţării.

Avem deci datoria morală faţă de generaţiile care vor urma de a gândi şi acţiona asupra modului de organizare a societăţii româneşti. Oricât de mult s-a proorocit sfârşitul ideologiilor, al doctrinelor, acestea nu au dispărut; sfârşesc unele, rămânând în trecut, dar se nasc altele pentru noile cerinţe ale oamenilor. Nu avem pretenţia inventării unei noi doctrine politice. Există astăzi, în principal, trei doctrine acceptate în viaţa politică a naţiunilor democratice: creştin-democraţia, liberalismul şi social-democraţia. Dintre doctrinele existente, PNŢCD a adoptat creştin-democraţia. În această doctrină ne regăsim, ea dă glas, la cel mai înalt grad, sufletului românesc, civilizaţiei creştine a poporului român. Specificitatea acestei doctrine constă în valorile sale fundamentale: egalitate, libertate, solidaritate, dreptate socială, morală creştină. PNŢCD a preluat drept deviză cele patru principii ale PNŢ: morala creştină, patriotismul luminat, democraţia autentică şi dreptatea socială. Democraţia şi dreptatea socială cuprind în sine şi valorile fundamentale de egalitate, libertate şi solidaritate, nefiind deci vorba de o renunţare la aceste valori.

În virtutea acestor principii, PNŢCD îşi propune să edifice societatea românească. Şi, înainte de toate, fiind păstrător al credinţei strămoşeşti, al civilizaţiei creştine a poporului român, a proclamat ca principiu, ca valoare primordială, morala creştină!

Dar ce luăm din trecutul nostru politic şi social? Reluăm tradiţiile noastre democratice şi creştine; însă, din perioada ocupaţiei comuniste, aşa cum am mai spus în altă parte, nu avem ce păstra în afară de dârzenia luptei şi amintirea sacrificiilor noastre pentru libertate şi dreptate. Afirmând că nu avem nimic de moştenit, drept cuceriri progresiste ale gândului şi faptei omeneşti din lumea comunistă, avem în vedere şi înlăturarea nelegiuirilor comuniste a egalitarismului şi lăsării în grija statului „protector", care s-a dovedit a fi mai mult un instrument de exploatare colectivă în numele „viitorului de aur", care niciodată nu se întrevedea. Democraţia şi comunismul sunt ireconciliabile.

În lucrarea noastră de edificare a României democratice, prin urmare, trebuie să avem în atenţie tradiţiile autentice democratice ale poporului român, creştinătatea, morala sa creştină, idealurile permanente de apărare a fiinţei naţionale prin păstrarea limbii, unităţii noastre într-un singur stat naţional al tuturor românilor, în contextul armonizării relaţiilor naţiunii române cu cele ale minorităţilor naţionale, ale altor popoare, în spiritul patriotismului nostru luminat şi generos. Lumea fiind în mişcare şi fiind împotriva imobilismului, ţara trebuie să fie reconstruită în spiritul societăţilor moderne democratice. Pentru a construi o nouă societate este necesar să fie întronate noi instituţii, care însă nu vor avea nici un viitor dacă nu vor răspunde unor cerinţe reale şi nu vor fi în concordanţă cu spiritul şi credinţa poporului român.

Credinţa noastră trebuie să fie tare în destinul poporului român, în rostul lui de a afirma o înaltă moralitate, cultură şi civilizaţie în lumea europeană. Şi tot ceea ce ne propunem să realizăm să nu uităm că nu se poate realiza decât în libertate. Fără libertate, fără dezrobirea noastră din captivitatea comunistă am fi şi astăzi sclavii partidului comunist-stat. Pentru a rămâne liberi, pentru a ne realiza idealurile noastre de dreptate naţională şi socială, nu ajunge să proclamăm libertatea şi să ne bucurăm de ea. Libertatea este rodul luptei zilnice pentru drepturi, pentru dreptate.

Nu există libertate individuală fără libertate naţională, spunea marele Simion Bărnuţiu; nu există libertate fără dreptate socială şi nici morală individuală fără morală superioară a societăţii, spunea marele tribun Iuliu Maniu. În spiritul acestor mărete afirmaţii, să spunem şi noi că nu există nici libertate, nici dreptate şi nici morală fără adevăr. Şi într-o lume creştin-democrată, adevărul suprem este dăruirea de sine pentru iubirea de Dumnezeu şi de oameni.

Să luptăm pentru libertate şi dreptate prin adevăr şi morală creştină.

Grigore LĂPUŞANU - TRANSILVAN
avocat

Un secol de alianţă internaţională cooperatistă

Când în octombrie 1844, cincizeci de muncitori nevoiaşi din Rochedeal, o mică suburbie a Manchesterului, întemeiau „Alianţa Cinstiţilor Pionieri" nu aveau cum să ştie că erau întemeietorii unei mişcări economice şi sociale cu o mare carieră - **cooperaţia**. Oricum, statutele de funcţionare pe care le-au stabilit, au devenit principiile de bază ale mişcării cooperatiste. Principii ce aveau să rămână aproape neschimbate. Cincizeci de oameni au strâns laolaltă 50 de lire pentru a-şi procura în comun ceva hrană mai ieftină şi au deschis un magazin (sau magazie) de aprovizionare. Acţiunea a avut un succes ce a depăşit orice previziune. În plin avânt capitalist liberal, nişte amărâţi au reuşit să întemeieze o afacere nonprofit ţinând seama de imperativele economiei de piaţă liberă. Sistemul s-a răspândit cu viteza unei explozii, mai întâi în Anglia, după care a trecut pe continent, mai cu seamă în domeniul agriculturii. După numai 51 de ani s-a impus ţinerea unui congres internaţional. Aşa a luat fiinţă **Alianţa Internaţională Cooperatistă**. Membrii fondatori erau din Anglia, Franţa, Italia, Belgia şi România. Tot cu acea ocazie au fost consfinţite şi principiile mişcării, preluat cum am spus din statutele „Pionierilor" din Rochedeal. Au fost şi sunt considerate ca aderente de la înfiinţare şi mişcările cooperatiste din Germania, Austria, Ungaria, Rusia, ţările scandinave şi Spania, care aderaseră, dar nu au trimis delegaţi. Finlanda, cu cea mai dezvoltată mişcare cooperatistă, nu apare întrucât la acea vreme era înglobată Rusiei.

Ţelurile stabilite în 1895 şi care au rămas valabile şi astăzi sunt: reprezentarea universală a mişcării cooperatiste, răspândirea principiilor cooperativei, relaţii cu organizaţiile sociale, culturale şi educative naţionale.

Cu vremea, lucrurile au evoluat, astfel că la ora actuală la Alianţă sunt asociate mişcări din 68 de ţări (478 milioane de membri). Dintre acestea 48,8% sunt cooperative de credit, 29,8% agrare, 6,2% meşteşugăreşti, 8% de aprovizionare ş.a.m.d. Aria de răspândire: Asia 69%, Europa 25%, America 10% şi chiar şi în Africa şi Oceania.

Sediul Alianţei a rămas la Manchester, iar structura ierarhică de organizare, cum era şi firesc, este inspirată de principiile cooperaţiei.

În cursul vremurilor, la conducerea Alianţei au fost aleşi atât doctrinari, cât şi practicieni. De reţinut, că în 1930 a fost desemnat în fruntea Conitetului de studii profesorul Gromoslav Mlodenatz, figură de marcă a şcolii economice româneşti. La congresul Alianţei din 1904, un alt român, **I. G. Duca**, a avut o contribuţie remarcabilă, care a atras atenţia asupra stării de înapoiere a cooperaţiei din răsăritul Europei, cerând congresului să-şi extindă interesul cooperaţiei în această zonă. Tot la acest congres s-a născut şi o controversă în legătură cu cooperaţia agricolă ungară, care era promovată de sus în jos, în frunte cu contele Alexander Karoli, prim ministru la acea vreme, mişcare ce urmărea ţinerea în pendenţă a micului agricultor de marea proprietate.

Între cele două războaie mondiale datorită mutaţiilor politice din epocă s-au manifestat tentative diverse. Astfel, unii socialişti reformişti au vrut să impună o accentuare a caracterului mondialist. De asemenea, s-au făcut unele concesii faţă de principiul neutralităţii politice, admiţându-se arbitrajul statului.

Atunci a fost eliminată URSS, datorită colectivizării bine cunoscute. În general însă a triumfat principiul neutralităţii politice.

După al doilea război, în condiţiile unei pronunţate interdependenţe economice mondiale, mişcarea cooperatistă a stabilit legături strânse cu organismele ONU, precum FAO, OIM, UNESCO.

Din 1895 şi până astăzi, cooperaţia ca fenomen economic şi social a atras atenţia multor economişti şi sociologi, la aceasta aducându-şi contribuţii remarcabile profesori români ca Răducanu, Mlodenatz, Magearu ş.a. Mai mult chiar, la unele universităţi s-au întemeiat catedre de sine stătătoare în chestiunile economiei cooperaţiei. În domeniul creditului s-au dezvoltat mai multe forme specifice precum sistemele Raifeisen, Schultze-Delitsch, Haas (germane) şi Luzatti (italian).

După război, sovieticii strecuraţi înapoi în mişcare, au încercat să impună la congresul din 1963 de la Boumemont (Anglia) renunţarea la principiile neutralităţii politice şi autonomiei. Au fost însă refuzaţi cu o mare majoritate de voturi. Au mai făcut o încercare la congresul din 1966, dar şi de data aceasta au pierdut.

Dr. Ioan MANOF

Destinul refugiaţilor basarabeni

Refugiul basarabenilor de la 28 iunie 1940 şi mai ales cel din 1944 este aproape necunoscut în Occident, deşi a fost unul din marile refugii europene ale sec. XX. Cifre oficiale lipsesc, dar se dă prin diferite surse numărul de cca. 1 milion. Oraşele basarabene se goliseră, intelectualii de la sate, în bună parte, fugiseră şi ei şi odată cu aceştia unii ţărani fruntaşi.

Spre deosebire de alte refugii (din zone europene) care au fost de o durată mai scurtă, permiţând celor pribegiţi să se întoarcă la casele lor, - refugiaţii basarabeni au rămas până astăzi (cei care au supravieţuit) cu dorul reîntoarcerii la rădăcinile lor, de care au fost rupţi.

Refugiul basarabenilor a fost cvasi necunoscut în istoria Europei secolului care se încheie, deoarece el a început odată cu căderea cortinei de fier, care despărţea cele două lumi. Ţările occidentale savurau victoria, în timp ce aliatul lor (Rusia Sovietică) profita pentru a introduce legile şi practicile terorii ruso-comuniste.

Refugiaţii basarabeni primiţi la început frăţeşte, în România neocupată, încă, de „eliberatori", au trebuit în scurt timp, să-şi ascundă calitatea de refugiaţi, ca să scape de vânătoarea pe care o organizaseră ocupanţii ruşi pentru a-i „repatria". Au fost atunci vremuri grele. Unii au fost, cu adevărat, prinşi şi „repatriaţi". Dintre aceştia, o parte, odată ajunşi în Basarabia au luat drumul Siberiei. Alţii s-au ascuns pe unde au putut, ajutaţi de localnici. Au existat şi excepţii, ale unor cozi de topor, care au colaborat cu duşmanul. O altă categorie de refugiaţi basarabeni, având sprijinul fraţilor lor, şi-au făcut acte de naştere fictive. Unii din aceştia posedă şi astăzi aceste acte, iar pentru alţii care au murit s-au iscat, acum, dispute în stabilirea adevăratului loc de naştere.

Acest destin al refugiaţilor basarabeni a avut ca rezultat crearea în rândul lor a unui sentiment de solidaritate şi ajutorare reciprocă, indiferent de originea lor etnică.

Numai refugiaţii (şi exilanţii) pot înţelege adevărata semnificaţie a ceea ce înseamnă dorul de ţară şi de locurile în care te-ai născut şi ai copilărit. Cunoaştem din întreaga istorie a omenirii începând cu Ulise, continuând cu Ovidiu, Dante şi alte personalităţi sau grupări etnice, - că aceştia s-au bucurat de simpatia şi compasiunea opiniei publice, cunoscându-se povara dezrădăcinării şi dragostei de baştină pe care aceştia le duc în timpul pribegiei. În orice limbă există cuvinte sau expresii care exprimă suferinţa celui exilat sau refugiat.

În totală opoziţie cu aceste concepţii umanitare a fost atitudinea Rusiei Sovietice. Începând cu revoluţia bolşevică din 1917, când noii conducători au regretat fuga aristocraţiei şi ofiţerimii, că nu i-au putut măcelări şi continuând cu deceniile care au urmat, atât Moscova cât şi statele subordonate ei au defăimat, blamat şi urmărit pe refugiaţi. Epitete ca „transfug", „trădător" au făcut parte din vocabularul curent al comuniştilor. Deceniile de propagandă dusă în acest sens, au influenţat, din nefericire, şi pe unii fraţi de-ai noştri. Este regretabil că trebuie să ne amintim pe unul din marii prozatori basarabeni, care nu scapă ocazia să amintească felul în care intelectualii şi alte categorii fruntaşe au „fugit", abandonând restul populaţiei. Învinuind în felul acesta sutele de mii de refugiaţi, care au părăsit tot ce au agonisit o viaţă, - scriitorul nostru se solidarizează, implicit, cu gândirea duşmanului ce ne-a ocupat o parte din ţară.

Din păcate, tăcerea care ne-a fost impusă timp de aproape cinci decenii, precum şi dispersarea în care am trăit ne-a împiedicat să dăm răspunsul denigrărilor şi acuzaţiilor ce ne-au fost aduse. Acum este timpul şi locul potrivit să respingem aceste acuzaţii şi pentru a lămuri pe cei care au mai rămas intoxicaţi de propaganda rusească, ne vom explica:

Românii basarabeni, mai mult decât românii din alte provincii ale României, au cunoscut ororile ruso-comuniste comise în URSS în perioada interbelică prin intermediul moldovenilor ce se refugiau din zona transnistreană. Apoi perioada 28 iunie 1940 - iulie 1941 a demonstrat, pe viu, prin deportările făcute, asasinatele fără judecată, gropile comune din Chişinău şi alte localităţi etc. - barbaria ocupanţilor. Pentru a nu mai exista vreun dubiu asupra motivelor care ne-au determinat să ne refugiem, vom afirma că am fugit (cu ce aveam pe noi) aşa cum se fugea din faţa barbarilor cu secole în urmă, pentru a nu fi victimele celor care au comis cele mai mari şi odioase crime cunoscute în istoria omenirii. Acesta este răspunsul pe care îl dăm azi celor care ne acuză că am fugit lăsând populaţia fără conducători şi fără intelectuali.

Revenind acum la chemarea pe care ne-a adresat-o Consiliul Naţional al Reîntregirii, sub deviza „Ne cheamă Pământul Strămoşesc", cum am putea oare să răspundem altfel când acesta a fost rostul existenţei noastre. Cu toţi am tânjit după locurile natale şi am sperat că odată şi odată vom reveni la ele. Refugiaţii basarabeni care au murit în pribegie au închis ochii, cu durerea în suflet, că nu le-a fost dat să vadă împlinit visul reîntregirii neamului. Ne raliem şi vom fi alături de orice acţiune pe care Consiliul Naţional al Reîntregirii o va întreprinde în scopul realizării unirii neamului românesc în frontierele sale istorice.

În acelaşi timp, însă, trebuie să constatăm cu îngrijorare continuarea sau revigorarea unor tendinţe imperialiste ruseşti şi existenţa unor stări de lucruri negative din R. Moldova, care sunt de natură să îngreuneze procesul de reîntregire, cum sunt:

- continuarea prezenţei trupelor ruseşti (armata a XIV-a) pe teritoriul R. Moldova;
- acţiunile duşmănoase ale Dumei de la Moscova care solicită pentru R. Moldova (aflată la 800 km distanţă de frontierele ei) rezolvarea problemei cetăţeniei duble (rusă şi moldovenească) a statutului limbii ruse în Moldova, respectiv ca a doua limbă de stat, precum şi încercările de a impune frontiere comune în cadrul CSI şi apărare colectivă;
- continuarea dependenţei de Moscova a R. Moldova prin şantajul economic ce este făcut cu livrările de gaze, petrol şi alte materiale;
- tendinţele guvernului de la Chişinău de a se îndepărta de la regulile democraţiei şi de a introduce legi inspirate din cele comuniste;
- fragmentarea forţelor politice, respectiv a lipsei unei opoziţii unite şi puternice, care să reprezinte o alternativă politică pe termen scurt, atât în R. Moldova cât şi în România;
- menţinerea la sate a unei structuri feudale (continuarea vechilor colhozuri, botezate societăţi pe acţiuni) prin care ţăranii dependenţi economic sunt manipulaţi uşor de vechile cadre comuniste. Faptul a permis dezvoltarea partidului agrarian venit la putere, care este ostil unirii;
- preponderenţa publicaţiilor ruseşti promoscovite în chioşcurile şi librăriile din R. Moldova şi în acelaşi timp numărul mic al celor româneşti, greutăţile economice cu care se luptă unele din acestea precum şi lipsa unui cotidian românesc.

Am ţinut să subliniem actuala stare de lucruri din R. Moldova, unde, în acelaşi timp, cu sprijinul Moscovei, al rusofonilor şi rusofililor se desfăşoară o campanie antiunire şi antiromânească sub cele mai diverse forme. În ultimul timp au apărut ziare şi reviste româneşti, pretins independente, care în mod insidios redau tendenţios şi fals realităţile din România.

În aceste condiţii ne îngăduim a propune ca acţiunile Consiliului Naţional al Reîntregirii cât şi ale Refugiaţilor basarabeni să aibă un caracter pragmatic, legate nemijlocit de starea de lucruri din R. Moldova. Este nevoie să se ceară continuu guvernului României (indiferent de ce culoare politică este sau va fi) intensificarea relaţiilor culturale şi economice. Sprijinirea culturii din R. Moldova sufocată, pe de o parte, de multitudinea scrierilor ruseşti, iar pe de altă parte, - în suferinţă - din cauza greutăţilor economice în care se află însuşi guvernul de la Chişinău. Acest sprijin ar trebui să vină în România, din partea tuturor: guvern, partide politice, asociaţii culturale şi naţionale, cetăţeni etc.

Domeniile de colaborare economică au fost după opinia noastră insuficient valorificate, ţinând seama de specificul comun în unele domenii şi pe primul loc cel agro-alimentar. Extinderea relaţiilor economice va trebui să conducă la acea integrare economică de care doar se vorbeşte.

Dependenţa R. Moldova de Moscova se exercită în continuare, în multe sectoare. Vom exemplifica un aspect, care îi frapează până şi pe occidentalii care au relaţii cu Chişinăul. Ei semnalează absurditatea care există în domeniul poştelor şi telecomunicaţiilor. Este vorba de circulaţia scrisorilor şi convorbirilor telefonice (inclusiv fax-ul) din Occident spre Chişinău, care se duc întâi la Moscova pentru a fi redirijate spre Chişinău. Pe lângă ochiul şi urechea Moscovei care trebuie să vadă şi să audă tot ce se îndreaptă din Occident spre Chişinău - costurile sunt de-a dreptul oneroase, căci costul unei convorbiri telefonice (sau fax) Paris-Chişinău este de aproape două ori mai scump decât al convorbirii Paris-Moscova. Ne întrebăm, ca şi aceşti străini, care este raţiunea să se parcurgă peste 2.500 km în plus şi să nu se folosească drumul cel mai scurt care trece prin România?

În ce ne priveşte pe noi, refugiaţii basarabeni, numărul nostru s-a diminuat, dar fără îndoială mai suntem destui (inclusiv unii descendenţi) pentru a constitui o forţă, dacă suntem uniţi. Rezultatul acţiunilor noastre, în acest caz, poate să fie mai eficace. Ştim că fiecare, în mod individual, a făcut acest lucru până acum. Mi-aş îngădui să propun să întreprindem, de acum înainte, diverse acţiuni comune în numele Refugiaţilor basarabeni. Să se ştie că existăm, că nu i-am uitat, că suntem alături de ei. Aceste acţiuni pot să aibă cele mai diverse motivaţii: de la o scrisoare de solidaritate până la sprijinirea unor publicaţii care se zbat pentru a supravieţui. În felul acesta vom îndeplini o datorie sacră şi vom avea satisfacţia că destinul nostru a fost îndeplinit, fiind alături de fraţii noştri basarabeni, care au dus şi duc o luptă grea pentru realizarea idealului naţional pe care cu toţi îl dorim desăvârşit cât mai curând.

Eugen HOLBAN

Arhiva Comunismului

Creştin-democraţia europeană şi privat

O adevărată deschidere...

În 15 iunie, PNŢCD, fidel principiilor sale de a pune mai presus de toate interesul naţional, s-a alăturat protocolului de la Snagov prin care toate partidele parlamentare se angajau să sprijine şi să ceară integrarea în uniunea (Economică) Europeană, numită pe scurt Piaţa Comună. Toate bune şi frumoase. Declaraţii care nu fac rău iar pentru unii parteneri la protocol aşa vor rămâne lucrurile – literă moartă.

PNŢCD a înţeles să se implice cu adevărat. A găzduit, la Bucureşti, împreună cu Fundaţia „Hans Seidel", întrunirea Consiliului Uniunii Europene Creştin Democrate şi Simpozionul „Privatizarea în agricultură", în zilele de 30 iunie, 1, 2 şi 3 iulie.

În cadrul întrunirii Consiliului UECD, s-au dezbătut cererile de aderare la uniune ale partidelor creştine din Albania, Moldova şi Finlanda, iar oraşul Ljubljana a fost ales ca gazdă pentru viitorul Congres UECD, ce va avea loc anul viitor.

În continuare, discuţiile s-au axat în jurul rolului partidelor creştin-democrate în procesul integrării europene şi problematica minorităţilor (naţionale) în cadrul acestui proces. În legătură cu aceasta dl. Wim van Velzen a propus desfăşurarea în 1998 a unui seminar. Delegaţia norvegiană a propus spre examinare un document programatic pe tema politicii familiale şi un seminar pe această temă, oferindu-se să fie gazdă.

Dar partea cea mai interesantă şi fructuoasă au constituit-o lucrările simpozionului amintit mai sus.

După o scurtă şi gentilă alocuţiune rostită de către dl. **Wilfried Martens**, preşedintele UECD, lucrările Simpozionului au fost prezidate de dl. **Wim van Velzen**, vicepreşedintele UECD şi, respectiv, dl. **Klaus Welle**, secretarul general al UECD. Prim vicepreşedintele PNŢCD, dl. **Ion Diaconescu** a rostit cuvântul de deschidere, după care s-a trecut la lucrările propriu-zise. S-au prezentat mai multe referate, urmate de dezbateri şi întrebări adresate respectivilor referenţi. Am reţinut în primul rând „Rolul instituţiilor statului în procesul privatizării", ţinut de dl. **Honor Funk**, vicepreşedinte al Consiliului pentru Agricultură de pe lângă Parlamentul European, care a atras atenţia în legătură cu obstacolele integrării ţărilor fost comuniste în Uniunea Europeană. Delegatul polonez dl. **Marian Brzinska**, a făcut o expunere a reformei agrare din ţara sa. Cu această ocazie s-a putut vedea caracterul pronunţat liberal al economiei agrare poloneze. Dl. **Josef Lux** (Cehia) a vorbit despre „Reforma agricolă creştin-democrată post-comunistă". Dl. **Ion Diaconescu** a făcut referire la situaţia din România, unde reforma agrară se face cu mari distorsiuni, în condiţiile unei guvernări criptocomuniste. Delegatul bulgar, **G. Stefanov**, a făcut referire la o situaţie foarte asemănătoare cu aceea a României.

În cadrul seminarului a avut loc o masă rotundă în cadrul căreia mai mulţi delegaţi au anunţat particularităţile procesului de privatizare din fiecare ţară. În legătură cu aceasta am fost miraţi de expunerea d-lui **Anton Filipenco** (P.C.D.) din Ucraina, din a cărui expunere nu am aflat dacă partidul pe care îl reprezintă acordă vreo atenţie înapoierii proprietăţilor furate de regimul comunist, deşi în Ucraina sunt numeroşi foşti proprietari ce au ajuns cetăţeni în acest stat în urma modificărilor de frontiere de după război.

În final a vorbit dl. dr. **Rudolf Stroheimer** (şeful de cabinet al d-lui Franz Frischler, comisar european pentru agricultură) care a despre, ceva mai detaliat, decât dl. Funk, muntele, am putea spune, de dificultăţi ce stă în calea integrării noastre în U.E.

În linii mari, cam acestea sunt problemele discutate: respectarea dreptului de proprietate, investiţiile de capital (mai exact lipsa lor), nivelul scăzut de instruire profesională, fărâmiţarea proprietăţilor.

În ceea ce priveşte stadiul împroprietăririi, s-a observat (aproape unanim) că există două stadii. De o parte Cehia, Germania (de Est) şi Polonia (unde bolşevizarea a fost foarte slabă) iar de cealaltă restul (mai cu seamă România şi Bulgaria) unde procesul este de fapt sabotat de forţele comuniste, aflate încă la putere.

În cadrul sesiunii de dezbateri au luat cuvântul dl. ing. **C. Cristescu**, dl. **Emil Constantinescu**, prof. univ. **Vasile Lupu**. Dl. Cristescu s-a referit în cadrul temei referatului d-sale, „Creştin-demnocraţia în faza actuală a agriculturii româneşti", iar dl. V. Lupu a venit cu substanţiale clarificări în legătură cu situaţia juridică în cadrul privatizării.

În concluzie, în ceea ce priveşte România, lucrurile stau cam aşa: admiterea în U.E. „este o problemă dificilă"; lipsa unei legislaţii adecvate, în ceea ce priveşte funcţionarea unei adevărate pieţe, şi a unei politici de credit (agricol) total inadecvată. În altă ordine de idei, dar legat de această constatare, am înregistrat la delegaţii occidentali (mai cu seamă la d-nii Welzen, Funk şi Welle) o hotărâtă dorinţă de a ne sprijini în demersul nostru. Şi nu e puţin lucru dacă ţinem seama că de peste patru decenii Europa este guvernată mai mult de creştin-democraţi.

În finalul întrunirii a fost întocmit şi supus la vot un document final ce va sluji ca instrument de lucru la viitoarea întâlnire a Consiliului UECD de la Praga din luna septembrie.

Numai pentru a nu fi taxaţi drept mondeni am lăsat la urmă menţiunea despre lansarea versiunii româneşti a cărţii d-lui Martens „O Europă şi cealaltă". Versiune datorată sârgului d-lui acad. **Gabriel Ţepelea**, care a avut amabilitatea de a-i face prezentarea oficială. Cu această ocazie, autorul a ţinut o alocuţiune primită cu plăcere de către asistenţă.

Dan BĂNICĂ

Creştin democraţia în faza actuală a agriculturii româneşti

Tranziţia începută după decembrie 1989 a fost resimţită din plin în agricultură. În prezent, România este încă la cumpăna dintre recesiune şi relansare, iar în agricultură se simte deja o stabilizare macroeconomică relativă. Aceasta se vede şi din orientarea investitorilor străini, care se pare că şi-au întors faţa către această ramură a economiei, contribuind la credibilitatea necesară primirii noastre ca membru asociat la Uniunea Europeană. Mai sunt încă multe obstacole de depăşit, în condiţiile în care efectele vechiului sistem al economiei centralizate nu sunt îndepărtate şi tind să recidiveze prin partidele care-l reprezintă pentru a reveni în forţă la alegerile viitoare.

Faţă de această stare de fapt, Creştin Democraţia din România, reprezentată prin Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat (PNŢCD) trebuie să găsească înţelegerea Creştin Democraţiei Europene, deoarece revenirea la gospodăria ţărănească ca factor economic principal pe piaţa alimentară nu este deloc uşoară. Această formă a economiei agricole în Statele Unite nu a existat, în Anglia a dispărut de mult. În celelalte ţări vest europene gospodăria ţărănească e pe cale de a se transforma în ferme familiale, viabile, cu caracter comercial.

La noi, după 45 de ani de gigantism agricol reprezentat prin „colhozurile " şi „sovhozurile" de tip sovietic, să revii la proprietatea individuală necesită efort, la care Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat (PNŢCD) s-a angajat cu convingerea că numai această formă de proprietate poate opri căderea economică a momentului, adaptându-se mai uşor condiţiilor de criză, prin înlocuirea în mare măsură a lipsei de dotare tehnică cu munca familială. Şi pentru PNŢCD înfiinţarea de ferme familiale viabile cu caracter comercial este un scop, dar în acest moment de tranziţie trebuie să trecem mai întâi la refacerea sentimentului de proprietate, la stimularea populaţiei active să se întoarcă la pământ, la apropierea locuitorilor de la sate în jurul bisericii şi al şcolii precum şi la reluarea şi păstrarea tradiţiilor istorice şi religioase. Aceasta necesită timp şi bani, mulţi bani.

Cooperaţia în lucrarea pământului este o soluţie pentru a contracara refacerea marilor moşii individuale, dar amintirea gospodăriei colective de tip sovietic generează înstrăinarea sătenilor de această formă. Pentru ţăranii români, cooperaţia se confundă cu gospodăria colectivă comunistă bazată în mare măsură pe salariată şi pe cheltuieli neeconomice, anihilând aplicării tehnologiilor de suprafeţe mari.

Creştin Democraţia Roma distincţie clară între proprietate şi forma de încurajează naşterea arendare, unde se agricultură performantă internaţionale, folosindu dotarea tehnică şi specialiştii.

În politica PNŢCD îşi exploataţiile agricole comerciale, institute de pentru producerea de material săditor, reproduc care să împrospăteze agricultura şi zootehnia dar principalul mobil al trebuie să fie eficienţa

Gospodăria familială, cooperativa, societatea agricolă, pot fi organizate de către organele guvern care au la îndemână economice şi care pot supr factorii economici din amon aval.

Subvenţiile nu com transferul de venit nici atât mai puţin în anii urmă se vor reduce. S-a creat o că agricultura românească surplus economic, că este întreţinută a economiei deoarece necesită subv realitate ea produce surplus Un loc de muncă în agricultu patru locuri de muncă activităţi.

În ultima vreme, inves agricultură au scăzut dramat ca efect un regres tehnologic planurile. Asemenea tendinţ apropie, ci dimpotrivă, n părtează de Uniunea Europe asemenea condiţii, CREDITU trebuit să fie colacul de sal producătorilor agricoli, ceea ce întâmplat din cauza dob ridicate. Cei care au apelat la cu dobânda pieţei, de regulă s comerciale agricole, au sporit rile, afectând rezultatele fina Proprietarii individuali, mani prudenţă, s-au orientat spre tehnice şi tehnologii tradiţ obţinând rezultate economice Aceasta a avut totuşi ca productivitate a muncii redusă că 35 % din populaţie, care ocupată în agricultură, a contri numai 20% la produsul intern

Întrucât pe termen scurt nu se întrevăd schimbări sens impun soluţii imediate de nătăţire a ocupării acestei cadrul general al economiei Astfel de schimbări presupun voltarea zootehniei, horticul producţiei de plante tehnice, comitent cu industrializarea diversificarea serviciilor. Ne cem din nou la credite, unde Naţional Ţărănesc Creştin D trebuie să încurajeze un regim fidel ideii de proprietate priv lumea satelor, pentru a re bunăstarea în gospodăriile ţărăn

Ing. Constantin CRIS

agriculturii în fostele ţări comuniste

timpuri străvechi, ocupaţia
ţia a locuitorilor acestor teritorii
a fost agricultura şi, în toate
ile de pace şi stabilitate, Ro-
constituit unul din principalele
ale Europei.
această situaţie s-a datorat, desigur,
ile prielnice oferite din plin de
pentru desfăşurarea acestei

păcate, perioadele de pace şi
politică au fost destul de rare,
fiind situată într-un spaţiu
ce a cunoscut în decursul
tot felul de frământări deter-
de politica imperialistă a pu-
înconjurătoare. Această pre-
stare de instabilitate politică a
drept consecinţă şi o anumită
re în urmă în evoluţia socială a
astfel se face că, la jumătatea
trecut, când a început istoria
a României, ţara să se gă-
cu o economie aproape în to-
agrară, organizată pe raporturi
parte de tip feudal.
re a reformelor agrare din 1864
şi mai ales a continua creştere a
ului populaţiei agrare, a rezultat
mânare accentuată a proprietăţii
, ajungându-se la o suprafaţă
cu 2-3 ha pentru o familie de
la existenţa unor loturi de teren
mici, care nu mai permiteau
rarea unei agriculturi eficiente şi

tic, după exproprierea din 1921,
mieşii reprezentau mai puţin de
în suprafaţa agricolă a ţării, astfel
se mai putea recurge la o nouă
priere pentru a mări suprafaţa
ţăreşti. Trebuiau găsite alte

terenurilor rămânea individuală, participarea era absolut voluntară, iar conducerea era asigurată cu respectarea tuturor regulilor democratice.

Acest program, elaborat sub îndrumarea lui Ion Mihalache, fondatorul ramurei ţărăniste a partidului, a fost experimentat cu mult succes într-o serie de localităţi de pe întinsul ţării.

Însă pentru punerea lui în practică la nivel naţional ar fi fost necesară o politică guvernamentală de sprijinire pe termen lung. Din păcate, jocurile politicianiste din interiorul ţării a îndepărtat de la putere acest partid care s-a văzut astfel împiedicat în a-şi realiza programul său.

Sfârşitul celui de al doilea război mondial a plasat România în zona de dominaţie sovietică cu toate consecinţele nefaste ce au decurs din această situaţie.

În ceea ce priveşte problemele agriculturii, noul guvern instalat de sovietici a pornit la drum cu o măsură populistă. În speranţa că va putea atrage de partea sa sprijinul masei ţărăneşti care reprezenta peste 70% din populaţia ţării, a făcut o nouă expropriere a tuturor proprietăţilor ce depăşeau 50 ha şi respectiv o nouă împroprietărire. Terenul astfel expropriat a reprezentat cca 1.000.000 ha, adică mai puţin de 10% din totalitatea suprafeţei agricole.

La scurt timp însă după această împroprietărire, regimul comunist a pus în practică principiile marxiste trecând la colectivizarea forţată a întregii agriculturi. O parte dintre terenuri au fost trecute direct în proprietatea statului, dar, cea mai mare parte au fost integrate cu forţa şi cu mari jertfe din

dezorganizare a întregului proces de producţie şi valorificare, dovedindu-se odată în plus că statul este un foarte prost administrator.

Deci, în momentul revoluţiei din Decembrie 1989, agricultura românească se găsea în această situaţie de totală colectivizare, poate cea mai colectivizată din Europa, cu o productivitate foarte scăzută, cu o dotare insuficientă, depăşită fizic şi moral – conjugate toate acestea cu o puternică stare de nemulţumire a masei ţărăneşti faţă de această stare de lucruri.

Desigur, odată cu lichidarea regi-

că productivitatea în acest domeniu a înregistrat un nou salt înapoi.

De altfel, impresia unei mari părţi a opiniei publice este că regimul a dus în mod premeditat o asemenea politică agrară ca să determine ţărănimea să regrete regimul comunist, pentru a o determina să renunţe la privatizare, revenind într-o formă sau alta, la o agricultură de stat.

De fapt, condiţiile prezente din agricultura românească fac mai actual ca oricând vechiul program al Partidului Naţional Ţărănesc. Acum avem de-a face iarăşi cu acest fenomen de fărâmiţare a

Aspecte ale privatizării agriculturii româneşti

care să permită realizarea unor
aţii rentabile, concomitent cu
area surplusului de mână de lucru
alte activităţi.
rtidul Naţional Ţărănesc, care de
un secol se găseşte în fruntea
pentru libertatea şi bunăstarea
ului român, a elaborat în perioada
cele două războaie mondiale un
program pentru rezolvarea acestei
me majore a societăţii româneşti,
uita problemă ţărănească.
ea fundamentală a acestui
am consta din asocierea ţărănimii
principiilor cooperaţiei, ca astfel
constituie loturi mari de suprafaţă
să care să permită o exploatare
ntă şi o valorificare rentabilă a
aţiei rezultate. În cadrul acestor
erative, proprietatea asupra

partea ţărănimii, într-un simulacru de cooperative agricole care, în ultima analiză, reprezentau tot întreprinderi de stat.

Această colectivizare forţată a permis regimului comunist să exploateze în condiţii sălbatice munca ţăranilor care au cunoscut o nouă sclavie modernă în slujba unicului stăpân care era statul.

Ar fi fost de aşteptat ca sub raportul productivităţii, noua organizare a agriculturii să cunoască un salt spectaculos prin crearea unor unităţi mari de mii de hectare, în general fiind constituit câte un „colectiv" pentru fiecare localitate. Aceasta ar fi fost de fapt şi motivaţia colectivizării. În realitate am asistat la o nouă scădere a productivităţii şi mai ales la o

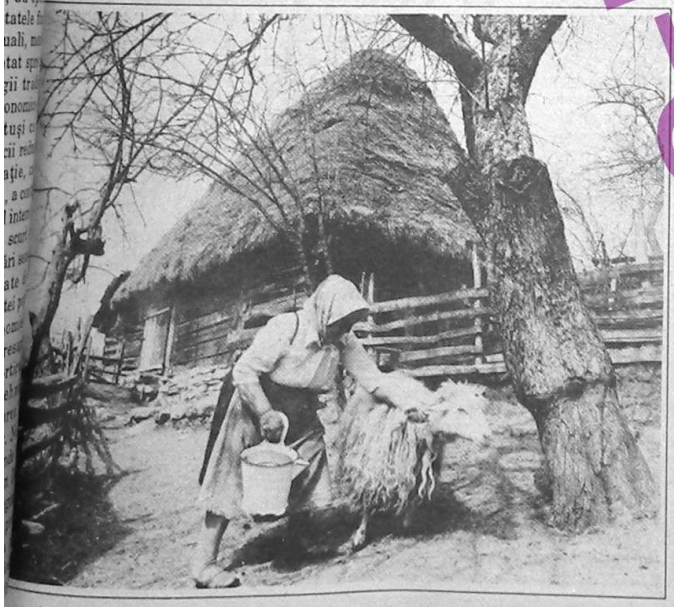

mului comunist, reforma trebuia să-şi spună cuvântul şi în acest domeniu.

Totuşi, pentru început, noua putere formată tot din structurile vechiului regim comunist, a voit să menţină, atât în agricultură cât şi în alte sectoare ale economiei, aceeaşi organizare colectivistă, condusă de aceleaşi cadre.

Scurt timp după aceea, sub presiunea maselor ţărăneşti, regimul postrevoluţionar a trebuit să-şi schimbe optica şi să accepte soluţia unei privatizări.

Printr-o lege specială a Fondului Funciar, „colectivele" au fost desfiinţate, dar proprietăţile n-au fost restituite proprietarilor pe vechile amplasamente şi în suprafeţele cuvenite, ci s-au repartizat loturile după criterii aleatorii, limitându-se în acelaşi timp dreptul de proprietate la 10 ha.

Aceste măsuri, la care se adaugă şi faptul că fermele de stat, care au acaparat multe proprietăţi ţărăneşti, au fost menţinute ca atare, precum şi faptul că pădurile au rămas aproape în întregime în proprietatea statului, toate acestea au deschis larg poarta abuzurilor ce au creat o mare mulţime de stări conflictuale în lumea satelor.

Dar partea cea mai gravă constă în aceea că foştilor proprietari li s-au restituit numai pământul, toate utilajele şi dotările agricole rămânând în majoritate în proprietatea statului, ţăranii ne mai dispunând acum nici de vechiul lor inventar agricol, distrus cu ocazia colectivizării.

Ca urmare a acestei situaţii, ei au fost obligaţi să facă apel la întreprinderile de stat, deţinătoare ale maşinilor agricole, pentru executarea muncilor necesare şi pentru care au fost obligaţi să plătească preţuri exorbitante în condiţii de monopol.

În consecinţă, se mai poate spune că, în prezent, situaţia agriculturii româneşti este mai rea ca oricând în trecutul cunoscut, situaţie caracterizată printr-o pulverizare a proprietăţilor agricole în loturi foarte mici, ai căror proprietari n-au mijloacele necesare pentru a le cultiva.

În aceste condiţii, nu este de mirare

suprafeţei agricole şi, în acelaşi timp, cu o decapitalizare a proprietarilor agricoli care nu-şi pot procura utilajele şi dotările unei exploatări raţionale.

Pentru a ieşi din acest impas, Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat a elaborat un program care, inspirat din vechiul program al lui Ion Mihalache, corespunde întru totul necesităţilor actuale.

Acest program poate fi sintetizat prin următoarele trei puncte fundamentale:

1.– Revizuirea, în primul rând, a actualei legi a Fondului Funciar, spre a se elimina din ea o serie de prevederi nedrepte şi ambiguităţi ce au dus la săvârşirea multor abuzuri, determinând un val de tensiuni şi un număr uriaş de conflicte şi procese în lumea satelor, punând în pericol pacea socială;

2.– Încurajarea şi sprijinirea pe cale legislativă a creării oricăror forme de asociere a ţărănimii, care să aibă ca rezultat constituirea, în mod liber, a unor exploataţii agricole rentabile, având la bază dreptul de proprietate individuală;

3.– Dotarea acestor asociaţii, pe bază de credit, cu utilajele şi toate amenajările necesare unei agriculturi eficiente, restituirea acestor credite urmând a se efectua în produse agricole.

Toate aceste măsuri, în special cele de la punctele 2 şi 3 trebuie puse în aplicare concomitent; numai astfel ele vor avea efectele salutare pentru agricultura ţării.

Desigur, acestea reprezintă ideile fundamentale care însă în programul PNŢCD sunt completate şi detaliate cu tot felul de prevederi practice. Acestea reprezintă, în concepţia partidului nostru, calea de redresare a agriculturii româneşti, dar apreciem că respectivele soluţii pot fi valabile şi pentru alte ţări din acest spaţiu geografic care au cunoscut aceeaşi amară experienţă.

De asemenea, considerăm că soluţiile preconizate se încadrează perfect în principiile generale ale doctrinei creştin-democrate ai căror consecvenţi aderenţi suntem.

Ion DIACONESCU

Concluzii finale

Privatizarea agriculturii, București 1-3 iulie, 1995

Foto: Octavian Tibăr

UECD (Uniunea Europeană Creştin Democrată) s-a întrunit în Bucureşti pentru a discuta în detaliu problemele şi aspectele privatizării agriculturii în Europa Centrală şi Răsăriteană. Agricultura joacă un rol important în relaţiile dintre Uniunea Europeană (EU) şi ţările asociate în faza actuală de pre-acces şi în negocierile viitoare de extindere.

1. În cursul discuţiilor noastre a reieşit clar că fazele privatizării în variatele ţări ale Europei Centrale şi de Est diferă foarte mult. Există un număr de strategii prin care dificultăţile legate de intrarea CEEC (Tările Centrale şi Est Europene) în Politica Agricolă Comună (CAP) (Common Agricultural Policy) ar putea fi uşurate, dar niciuna din aceste soluţii nu este lipsită de propriile probleme. Oricare ar fi metoda aleasă rămâne de o importanţă cheie ca, consistenţa şi continuitatea acestei strategii să fie respectată.

2. Politica de decolectivizare a agriculturii şi de realizare a transformării fermelor de Stat şi colective impune în practică valori fundamentale ale democraţiei creştine, astfel că responsabilitatea individului, iniţiativa particulară şi proprietatea mijloacelor de producţie. Privatizarea trebuie să fie considerată în contextul mai larg al promovării „societăţii civile". Promovarea acestui tip de societate, incluzând o clasă de mijloc mare şi concepţia fermierului ca antreprenor este esenţială pentru revenirea la situaţia normală a CEEC din punct de vedere economic, politic şi moral, dar şi pentru viitorul Europei în general. Pe lângă aceasta, o structură clară a drepturilor de proprietate şi deci şi a responsabilităţii este o condiţie prealabilă pentru orice activitate economică eficientă; în ultimul rând, dar nu cel mai puţin important, accesul la credite şi la pieţele financiare.

3. Privatizarea este un pas esenţial către o agricultură orientată spre piaţă, garantând eficienţa producţiei, precum şi stabilitatea furnizării de alimente. Aceasta are şi scopul politic de a confirma şi stabiliza legitimitatea proprietăţii agrare.

Privatizarea nu ar trebui limitată la producţia ca atare. Trebuie să încorporeze în mod deosebit fazele următoare ale dezvoltării produsului. Aceasta este de asemenea o condiţie prealabilă pentru crearea de pieţe.

4. Restituirea ar trebui aplicată oriunde este posibil. Dacă aceasta nu este posibilă, trebuie aplicate compensaţii. Statul trebuie să stabilească reguli legale şi aplicarea lor, ca şi un program fix şi demn de încredere pentru privatizare.

Privatizarea pădurilor ar trebui să fie considerată ca un aspect separat şi să fie făcută cu deplina respectare a factorilor mediului, ţinându-se seama, unde este posibil, de proprietarii particulari, astfel ca aceştia să aibă grijă de păduri.

5. Pe lângă iniţiativa privată şi contribuţia creatoare a fermierilor şi problema de bază cu care se confruntă statul pentru a asigura un cadru stabil încurajator, instituţiile intermediare pe bază de auto-organizare trebuie să joace un rol crucial. Aceasta înseamnă în mod special acces la credite în zonele rurale, organizarea interesului orientat pe sector şi informaţiile necesare pentru conducerea efectivă a activităţilor pe calea marketingului şi a producţiei moderne, precum şi a unui sistem care să asigure o piaţă funcţională pentru schimbul de terenuri pe bază de vânzare sau arendare.

6. Rolul Statului ar trebui să fie limitat la crearea condiţiilor necesare pentru mediul macro-economic, la menţinerea inflaţiei la un nivel scăzut şi, ulterior, menţinerea ratelor de dobânzi la nivele rezonabile. Guvernele trebuie, de asemenea, să ofere cadrul unor stimulente bugetare pentru fermierii particulari, incluzând învăţământul şi calificarea, dezvoltarea infrastructurii şi protecţia mediului. În acest context cadrul legal trebuie să fie îmbunătăţit şi dezvoltat în direcţia unei abordări mai liberale. Aceasta se referă atât la investiţiile interne, cât şi la investiţiile străine foarte necesare.

7. În sectorul agricol siguranţa vânzărilor produselor este o condiţie prealabilă pentru investiţii pe termen scurt (ca seminţe şi îngrăşăminte chimice), ca şi pentru cele pe termen lung (clădiri, maşini etc.). Fermierii au nevoie de un nivel rezonabil de venit. Mecanismele pentru obţinerea acestora sunt diferite în CEEC. Trebuie să luăm în consideraţie pe de o parte riscul unei supraproducţii şi pe de altă parte să căutăm alte stimulente, astfel: practicarea agriculturii în regiuni mai puţin favorizate, reciclarea fermierilor în afara activităţii agricole, dezvoltarea serviciilor, precum şi un sistem de securitate socială de bază.

8. Ţinând seama că fiecare ţară are propriile ei tradiţii privind structura producţiei şi proprietatea pământului, trebuie să căutăm modelul nostru specific de cultivare a pământului în concordanţă cu principiile eficienţei. CEEC au obţinut deja unele succese şi trebuie să luăm în considerare experienţa Republicii Cehe, a Republicii Slovace şi a Poloniei în dezvoltarea unei integrări verticale (legând producţia agricolă cu prelucrarea/procesarea). Consolidarea pământului pentru a crea o mărime competitivă a fermelor ar trebui realizată în principal prin mijloace economice şi ar trebui luată în considerare când se alege metoda privatizării.

9. Dificultăţile de a integra sectoarele agricole ale CEEC în Politica Agricolă Comună sunt reale, dar nu trebuie să fie exagerate.

- Acordurile de Asociere cu Uniunea Europeană înlesnesc, în general, primirea viitoare. Acestea oferă cadrul pentru adaptarea condiţiilor de producţie, de asemenea, legate de agricultură, la standardele veterinare, şi prin aceasta îmbunătăţesc ocaziile pentru export a produselor agricole.

- Reforma politicii agricole a Uniunii Europene, care era, de asemenea, necesară la succesul negocierilor GATT-ului, contribuie deja la o integrare a agriculturii CEEC în Politica Agricolă.

10. Există trei căi prin care EU poate influenţa pozitiv privatizarea şi transformarea procesului în agricultură:

- Prin programul PHARE, contribuind la realizarea strategiilor de reformă, incluzând proiecte individuale ca stabilirea de reţele de informaţie şi sisteme de credit sau investiţii directe;

- Prin creşterea reciprocităţii accesului la piaţă şi îndepărtarea obstacolelor;

- Pentru a ajuta dezvoltarea strategiilor de adaptare în scopul de a înlesni accesul.

Obiectivul nostru expus în aceste recomandări este de a ajuta familiile de fermieri în mod efectiv pentru a trece prin procesul de tranziţie într-un mod social acceptabil.

Dezvoltarea zootehniei românești în concepția democrației creștine

Democraţia creştină este acea concepţie care urmăreşte bunăstarea societăţii întregi, nu numai pentru anumite grupuri sociale privilegiate. În regimul trecut de tristă amintire, concentrarea animalelor în ferme mari de taurine, porcine şi păsări crea posibilitatea statului să distribuie producţia lor în exclusivitate pentru export şi pentru consum orăşenesc. Ţăranul român trebuia să se limiteze la consumul pe care îl asigurau cele câteva păsări, un porc, uneori câteva oi sau capre şi rareori câte o vacă în gospodăria proprie. Numai în zonele de munte, necolectivizate, erau crescători particulari cu mai multe capete de taurine care produceau o bună parte din carnea şi laptele acestei specii.

După Revoluţia din Decembrie 1989 şi, mai ales, după lichidarea CAP-urilor şi începerea restituirii pământului, situaţia din zootehnia românească s-a schimbat radical. Vacile din proprietatea CAP-urilor, subnutrite şi foarte slab productive, au trecut în proprietatea ţăranilor care le îngrijesc cu multă dragoste, fapt reflectat prin dublarea producţiilor pe cap de animal.

Complexele de porci şi de păsări încep să-şi micşoreze efectivele, în timp ce numărul acestor animale din gospodăriile ţărăneşti creşte simţitor.

Politica zootehnică actuală a conducerii ţării, în loc să favorizeze înmulţirea numărului de animale crescute în gospodăriile mici şi mijlocii, caută prin orice mijloace să o inhibe, favorizând în schimb dezvoltarea sistemului de stat şi al complexelor zootehnice cu capital mixt sau privat.

Strategia de dezvoltare a zootehniei în concepţia PNŢCD, bazată pe preceptele democraţiei creştine, prevede creşterea numărului de animale şi păsări şi a producţiilor lor cu preponderenţă în gospodăriile ţărăneşti mici şi mijlocii. De la situaţia actuală cu 1.800.000 vaci şi 120.000 de juninci, în special prin înmulţirea gospodăriilor cu 3-5 vaci. În acest fel se va satura satul cu lapte şi produse lactate şi se va crea o disponibilitate tot mai mare pentru vânzare. Pentru încurajarea valorificării acestui produs, este necesar ca reţeaua de colectare şi de prelucrare a laptelui să se perfecţioneze. Crescătorii de vaci să fie şi ei acţionari la întreprinderile de prelucrare şi de vânzare a laptelui, pentru a primi şi ei dividende din câştigul realizat.

Efectivele de porci şi păsări, ca urmare a cantităţilor mari de cereale ce se găsesc în gospodăriile ţărăneşti şi a producţiilor vegetale ce se vor obţine în acest an, vor creşte. Valorificarea producţiilor zootehniei produse de gospodăriile ţărăneşti va trebui facilitată prin crearea unui număr mai mare de abatoare şi de carmangerii private, precum şi prin crearea unei reţele de colectare şi valorificare a celorlalte produse zootehnice cum sunt ouăle, lâna, mierea etc. la preţuri avantajoase.

Stimularea ţăranului de a creşte animale şi păsări mai multe în ogradă, îi va îmbunătăţi alimentaţia familiei sale şi îi va crea venituri pentru cumpărarea de unelte şi maşini agricole, precum şi pentru creşterea nivelului cultural şi de civilizaţie. Ca o consecinţă a abundenţei de produse animaliere pe piaţa liberă, orăşeanul va cumpăra alimente la un preţ mai redus şi va cheltui o sumă mai mică din salariu pentru alimentaţia familiei sale.

Complexele industriale care produc scump şi poluează în mod flagrant mediul înconjurător, trebuie închise, dacă nu mai pot fi făcute rentabile.

Nu vom permite ca preţul cărnii, al laptelui şi al ouălelor să fie mărit periodic datorită preţului de cost în continuă creştere al acestor produse realizate în complexele industriale, în timp ce produsele gospodăriei ţărăneşti, ieftine şi de calitate, nu pot ajunge pe masa orăşeanului.

Dr. Dan M. CONSTANTINESCU

www.cimec.ro

Cu luciditate

Generalul Cheler, Ungaria, România şi restul lumii (mai ales Europa)

Recent, comandantul armatei a 4-a (Transilvania) generalul Cheler a declarat că Armata Română e în măsură să ajungă în scurt timp la Budapesta (Vocea Germaniei, 10 iulie 1995, orele 11,40). Mutatis Mutandis, tot un general (Alex Lebed) a făcut declaraţii similare cu privire la intrarea în 2 ore la Chişinău şi în 2 zile la Bucureşti. Deci, declaraţii agresive. Întâi, cele venite din Est şi, pentru salvarea prestigiului armatei, acum, cele făcute de un general român către vecinul (mai slab) dinspre Vest.

Este drept că, în 1919, armata română a intrat în Budapesta. Dar atunci a făcut-o cu asentimentul tacit al aliaţilor occidentali şi pentru a înlătura un regim nihilisto-comunist, cel al lui Bela Kuhn. Şi numai atât timp a rămas armata română acolo, cât i-au permis occidentalii. Ce ar zice – azi – occidentalii (NATO-ul) dacă România (aspirantă la calitatea de membră a NATO-ului) ar invada o ţară (tot aspirantă, dar cu care şi-a acumulat mai multe şanse de a fi primită şi în Piaţa Comună europeană şi în NATO? Ce ar mai spune Cehia, Slovacia şi Polonia, ţările acordului de la Vişegrad?

Poate că dl general Cheler va primi felicitări (neoficiale) de la Belgrad şi – aproape sigur – de la Moscova. „Marele Frate" s-ar bucura să i se extindă influenţa în Peninsula Balcanică şi (de ce nu?) şi în Europa Centrală.

Desigur, generalul Cheler nu ar ordona armatei române să treacă Tisa dacă nu ar avea asigurat spatele (garanţii de la Ucraina şi CSI). Dat fiind că Ungaria a avut o revoltă clară (toamna 1956) contra comunismului şi azi duce o politică filo occidentală categorică, ea constituie un obstacol evident în calea expansionismului rusesc spre Vest. De aceea, generalul Cheler merită felicitările Kremlinului. Preţul aventurii româneşti spre Vest ar fi (după scurt timp) o aservire aproape totală a României la CSI. De asta ar trebui guvernul României să ţină seama.

Sigur, România a mai intrat cu trupe (după lupte îngrozitoare) în Budapesta în 1944-1945). Alături de Armata Roşie. De ce nu şi-ar trimite Armata rusă avangarda (armata generalului Cheler) din nou în Budapesta şi în 1995?

E mai uşor să ameninţi pe cel mai slab (Ungaria) decât să te împotriveşti celui mai puternic CSI şi Ucraina (deşi amândouă ţările din Est deţin în fapt părţi importante din teritoriul istoric al României, chiar dacă nu oficial). Pe de altă parte ar trebui să întrebăm pe dl general Cheler ce părere are despre situaţia dlui Ilie Ilaşcu şi cea a grupului său şi dacă el sau ofiţerii lui sensibilizează pe ostaşii din subordine asupra situaţiei românilor din Republica Moldova, Ţinutului Herţei, Bucovinei de Nord şi Basarabiei de Sud (de sub Ucraina). Nu am auzit de persecuţii contra românilor (cam 20.000) din Ungaria de către autorităţile maghiare. În schimb dl general Cheler ar trebui să citească presa (nu numai militară) românească, despre persecuţiile contra românilor (mai multe milioane) de la est de Prut. Şi astfel, dl general Cheler, poate şi-ar reconsidera pornirile ostile contra Ungariei (mai slabă dar nu singură).

George CARCALEŢEANU

Reflecţii asupra democraţiei creştine

Principiul subsidiarităţii (II)

Continuăm să prezentăm sursele teoretice ale subsidiarităţii.

Statul. De la Statul ca „o substanţă etică conştientă de ea însăşi" (Hegel) la Statul-idee, ca „suport al puterii care transcede din voinţa individuală a elitei conducătoare" (G.Burdeau), este un drum lung, jalonat cu numeroase încercări de a defini cât mai concis, mai substanţial acest concept. Deşi uneori tratat de juriştii ca un artificiu, corespunzător unei „realităţi conceptuale", Statul rămâne centrul puterii instrumentate prin instituţionalizare, ca instituţie ce este edificată prin putere şi pentru a impune sau difuza puterea.

În faţa observaţiei pertinente a lui Francis Fukuyama... „politica modernă a creat un stat având putere fără precedent, pentru care un nou cuvânt a trebuit să fie inventat: „totalitarismul", maniera de a aborda statul modern prin elemente de „forţă", de către Max Webber, rămâne şi azi actuală, la fel ca la începutul secolului nostru, când a fost enunţată: „Statul trebuie conceput ca o comunitate umană care, în limitele unui teritoriu determinat îşi revendică cu succes monopolul violenţei fizice legitime... Statul constă dintr-un raport de dominaţie al omului asupra omului, bazat pe mijlocul violenţei legitime".

Depăşind această condiţie – a filosofiei violenţei necesare şi legitimate – într-un spaţiu al realităţilor concrete, Francois Chatelet considera ca reprezentative următoarele misiuni ale Statului modern:

– prin guvernarea care îl reprezintă şi care este investită să reprezinte colectivitatea – să se asigure intervenţia pentru a proteja libertăţile;

– asigurarea independenţei şi suveranităţii poporului;

– protejarea şi supravegherea bunului mers al activităţilor comune şi/sau individuale ale tuturor cetăţenilor.

Într-o viziune liberală (*), ca înţelegere superioară a libertăţii umane aceste misiuni conferă statului – presupus apriori şi fundamental, stat de drept – caracterul de administrator al societăţii.

Se poate observa că Statul, ca administrator are fortuit o situaţie dublă: el trebuie să-şi realizeze obligaţia de serviciu pentru care a fost constituit, cât şi să uzeze în acelaşi timp – gradual şi permanent – puterea cu care a fost investit - legitimat. Analizând raţiunile interne care să justifice dominaţia/ puterea, deci factorii de legitimitate – Max Weber constata că „factorii decisivi constau mai degrabă în natura mijloacelor de care dispun oamenii politici şi corespondent în ce fel se manifestă forţele politice dominante pentru a-şi manifesta autoritatea". În această ecuaţie complexă, democraţia creştină a introdus o dimensiune nouă – persoana umană: o restricţie severă – realizarea temporală a binelui comun, iluminat de iubirea suverană şi universală şi un obiectiv social – societatea multiformă, structurată activ, responsabil şi tolerant în toate direcţiile şi la toate nivelele acţiunii umane pozitive.

Astfel, conceptual, mijloacele politice şi direcţia acţiunii forţelor politice trebuiesc focalizate conştient spre un obiectiv privilegiat şi anume realizarea condiţiilor optime prin care fiecare cetăţean – fiinţă umană demnă şi responsabilă – să-şi poată realiza menirea, potrivit înzestrării şi afinităţilor proprii.

În acest context mai poate fi legitimată violenţa ca liant al unui popor? De aceea, cu totul normal, democraţia creştină va propune alt instrument fundamental care să susţină eficient Statul modern şi anume responsabilitatea în realizarea binelui comun!

Binele comun individual, dezirabil şi de ce nu, realizabil, reprezintă finalitatea drumului pe care şi-l alege fiecare. Nu hazardul forţelor sociale trebuie să-i definească parametrii, ci performanţele sale sociale şi integrarea naturală în idealul grupului sau al comunităţii – din care este parte. Şansa realizării binelui comun individual este – cu siguranţă – şansa similară a binelui comun general. Afinitatea este optimă, iar libertatea nu este afectată, atunci când personalitatea „actorilor", individuali sau în colectiv, rămâne integrală. De aceea idealul binelui comun este perceput de către gândirea creştin-democrată nu ca o simplă alternativă pe care o poate oferi filozofia politică, ci ca un travaliu constant şi comun al tuturor instituţiilor Statului administrativ şi al comunităţilor acestui stat – până la fiecare cetăţean. Aceasta impune evident şi o largă colaborare a tuturor „actorilor". În plus, se mai impune şi o delegare de autoritate din partea Statului, deci un transfer – mai mult sau mai puţin semnificativ – de putere. Fără acest act. la nivel instituţional, realizarea în termeni reali a binelui comun al individului şi al comunităţii care-l include şi-l protejează – ar fi aproape o iluzie. Dar trebuie să fim precauţi, Statul ca administrator nu poate să renunţe la rolul de a arbitra până unde binele comun – realizabil prin acţiunile noastre – poate interfera cu interesul general. Solidaritatea socială, acceptată şi promovată conştient de fiecare individ şi grupare, motivează şi determină obligaţia politică a Statului în a-şi aduce – şi el – personalizat, contribuţia specifică la binele comun general. Deci, nu numai ca administrator, dar şi ca arbitru.

În acest mod se realizează o ţesătură de relaţii, interese şi responsabilităţi multiple, care definesc prin interdependenţă şi cooperare generoasă societatea multiformă. Descentralizarea adâncă, delegarea de autoritate şi respectiv asumarea de autoritate – legitimităţile prin responsabilitate şi libertate, către mai multe nivele – definesc, ca forţă de creaţie, coordonatele ordinii sociale creştin democrate. Un model care doreşte să transpună conceptul creştin de libertate în forme societale umaniste: „Ceea e vrea să promoveze democraţia creştină", observa Francois Chatelet, „este o ordine – deloc monolitică – care să fie compusă cu măsură din ordini multiple şi care organizează societatea naturală a oamenilor ţinând cont de povara şi de graţia date acestora de Creator".

Dinu GHIA

***Termenul „liberal" este folosit de obicei la modul general de către literatura politică pentru a caracteriza un sistem, un stat, o democraţie şi se referă la promovarea şi respectarea libertăţilor fundamentale ale omului. Se subînţelege distincţia faţă de doctrina (ideologia) liberală!**

(va urma)

www.dacoromanica.ro

Carnet plastic

Spiru Vergulescu - pictor-poet al valorilor perene

Mic de stat – ca Ştefan cel Mare şi sfânt – dar mare de sfat, cu figura de apostol prea cucernic, de psalt şi tipograf (îl ajută părul lung şi bogat ca de arcaş arheian, barba despicată şi grizonată şi ochii mari cu sprâncene negre şi arcuite!), pictorul SPIRU VERGULESCU – fiu şi cetăţean de onoare al municipiului Slatina, atât în calitate de artist, cât şi de om, se constituie într-o prezenţă insolită. Cine-l vede îl ţine minte şi nu-l poate confunda. Impresia de om cumsecade „aplecat peste întrebările lumi" este subliniată şi de originalitatea veşmintelor pe care singur le concepe, le croieşte şi le coase. Şi ele, de sus până jos, au ceva de patriarh, dar şi de ţăran pravoslavnic. Cei ce-l cunosc bine şi de multă vreme, îi pot îmbogăţi imaginea, personalitatea. Sigur este că întreaga sa fiinţă respiră ARTĂ, că ei, ARTEI, i s-a închinat, în întregime, „clipa cea repede" ce i s-a dat...

Din 1961, an în care şi-a terminat studiile universitare în cadrul Academiei de Artă din Bucureşti, unde i-au fost îndrumători profesorii artişti Aurel Vlad, Ion Popescu Negreni, Paul Miracovici şi Catul Bogdan, SPIRU VERGULESCU a desfăşurat o activitate de-a dreptul impresionantă, lucrări semnate de el pot fi întâlnite în numeroase muzee de artă din ţară şi din străinătate. Expoziţia personală cu caracter retrospectiv (vizitatorii pot admira o serie de pânze aflate în colecţii particulare, aşadar scoase din circuitul public), găzduită în saloanele

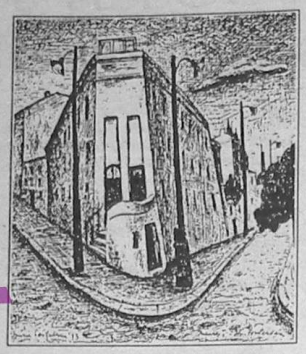

Galeriei de Artă „J.L.Calderon" din Bucureşti, se constituie într-o mărturie adânc grăitoare în acest sens şi într-un hrisov prin care se confirmă că cel ce semnează pânzele face parte din rândurile seniorilor de marcă ai picturii române contemporane.

Maestrul – care trăieşte şi creează în Bucureşti, Slatina şi Tărtăşeşti – se prezintă în faţa iubitorilor de frumos în special cu peisaje şi portrete – două domenii care reclamă din partea pictorilor concentrare maximă a tuturor potenţelor creatoare. Ochiul lui pătrunzător – care vede şi reţine particularităţile şi esenţele – şi mintea – care construieşte şi armonizează – ne oferă cu dărnicie icoane din Slatina copilăriei sale, un târg cu străzi înguste care coboară în pantă spre apa repede a vechiului Alutanus (Olt) – „Panoramic", „Redacţia Olt-Press", „Casa filologului D. Caracostea" – din Bucureşti, („Chioşc şi pod în Cişmigiu", „Casă din 1879 în Bărăţie", „Iarnă bucureşteană", „Sediul Galeriei «J.L.Calderon»" etc. şi excepţionala suită de compoziţii intitulată „Bucureştiul de ieri şi de azi"), din Botoşani („Stradă în Botoşani"), din Constanţa („Sălcii argintii", „Faleza la Eforie Sud") din Cluj („Peisaj citadin - Cluj", din Caliacra („Ruine la Caliacra") etc. Vom întâlni, desigur, şi numeroase imagini din străinătate („Scări din Montmartre" – Paris; „Clubul armenesc din Plovdiv" – Bulgaria etc.).

Peisajele citadine sunt dominate de clădiri, de regulă vechi, străzi înguste, copaci singulari, clopotniţe etc. Desenul este viguros, perspectivele sigure şi culorile (alb, gri, roşu, verde, albastru, maroniu etc.) vii, aşternute energic pe suprafeţe distincte. Vechile târguri ne amintesc şi de Mihail Sadoveanu: tristeţe, anonimat, stagnare, înghesuit, fără orizont, uneori poezie...

Peisajele rurale au amplitudine, spaţialitate. Pământul - cu toate ale lui -, **Cerul** - albastru, brăzdat de nori albi, prelungi - şi **Marea** - sinteză de ape şi azur - respiră în pace, ca-n paradis... Desenul, şi-n special cromatica, „concentrează" într-o cheie fără acute urmărind, parcă, să vizualizeze teoria spaţiului mioritic a gânditorului – poet Lucian Blaga.

În arta portretului, mai ales în portrete, SPIRU VERGULESCU are ceva de iconar; chipurile cu feţe senine, împăcate, ochii blânzi şi înţelegători au echilibru, sunt în armonie cu legile cereşti şi pământene. Rostul vieţii lor este limpede: dat tot ceea ce au oamenilor, proslăvindu-l pe Dumnezeu. „Cu Gunka în atelierul meu din Slatina"- El lucrează, Ea stă sprijinită de-o fereastră prin care se vede Oltul – „Autoportret" (în straie negre luminate de albul bluzei şi de seninătatea privirii); „Gunka" (apariţie sobră, în veşminte albe şi brâu negru) şi „Ţăranca din Orăştie" – adevărata mamă a Grahilor – sunt compoziţii de mare profunzime şi fineţe în care harul şi meşteşugul îşi spun cuvântul.

Operele literare pot constitui un bogat izvor de inspiraţie şi de recreare a unor lumi. „Vae Soli", „Dormitând", „Iarna" şi altele îşi au originea în universul bacovian. Păcat că maestrul n-a selecţionat şi câteva dintre compoziţiile inspirate din creaţia lui Eminescu (lucrări compuse la Bucureşti, Ipoteşti, Tg.Mureş!).

Scurtele noastre consideraţii nu pot fi încheiate fără să menţionăm seria de nuduri, în care graţia sexului frumos se impune şi prezenţa unor naturi statice cu adâncă încărcătură filozofică. „Obiecte de atelier şi anemone", în care tronează simbolul cărţii, al înţelepciunii şi cel al anemonelor – sugerând diafanitatea, graţia şi parfumul creaţiei – este o compoziţie cu totul remarcabilă.

Prof. M. AUGUSTIN

● *Semnal* ● *Semnal* ● *Semnal* ●

Apariţia la Editura Humanitas a cărţii „Ideologia naţionalistă şi problema evreiască în România anilor '30" de Leon Volovici constituie un răspuns în sine la întrebarea pe care o lansează dl. Gabriel Liiceanu în prefaţă: „Nu a venit oare momentul de a găsi acel loc optim al discursului care să facă posibilă orice dezvăluire, fără prezumţia că aceasta ar fi, implicit, un denunţ?" Dacă Emil Cioran, în citatul preluat dintr-o scrisoare recunoştea că: „Entuziasmul este o formă de delir. Noi am cunoscut această beală de care nimeni nu vrea să admită că ne-am lecuit", editorul îşi propune să demonstreze că de antisemitism suntem vindecaţi. Primele cinci capitole, pornind de la analize de caz, tratează despre: Naţionalism şi antisemitism în istoria modernă a României, (Perioada 1930-1938); Între democraţie şi dictatură; Etnocraţie, antisemitism şi angajare legionară; Antisemitismul intelectual - evoluţii şi stereotipuri, iar capitolul final este dedicat concluziilor (*E. R.*)

Printre reeditările de marcă din colecţia „Istorie" a Editurii Humanitas se numără „Istoria Gărzii de Fier - 1919-1941 - Mistica ultranaţionalismului" de **Francisco Veiga**. Teza de doctorat din 1987 a profesorului de istorie al Universităţii Autonome din Barcelona, actualizată acum, este o abordare extrem de documentată a fenomenului legionar şi, în egală măsură, liberă de prejudecăţi. Structurată pe 10 capitole, lucrarea tratează amănunţit, adesea pe perioade ce nu depăşesc unu sau doi ani, apariţia, rolul, dezvoltarea şi anihilarea Gărzii de Fier. O paralelă cu extrema dreaptă spaniolă este permanent urmărită, mai ales în capitolul dedicat participării române la războiul civil din Spania. *(Eugenia Roman)*

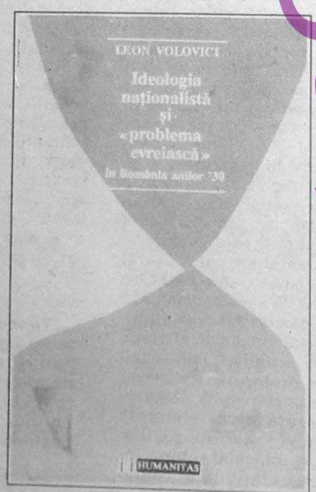

Limba noastră-i limbă sfântă!

Visul unei... zile de vară

Să mă ierte William Shakespeare şi Tudor Muşatescu (care au „visat" NOAPTEA), dacă eu mi-am permis să „visez" ziua, însă nu în vremurile şi locurile în care se petrece acţiunea pieselor lor, ci în... America zilelor noastre! Aşadar, se făcea că mă „aflam" în cel mai mare oraş nord-american, unde totul - începând cu numele său (NOUL YORK), era scris în limba română. Mergând, mai întâi, pe strada Zidului (WALL STREET), am putut admira CENTRUL DE COMERŢ MONDIAL (WORLD TRADE CENTER), situat în piaţa cu acelaşi nume, apoi CENTRUL COMERCIAL AL ORIENTULUI MIJLOCIU (MIDLE EAST TRADE CENTER), Firma BĂUTURILE MAGICE (MAGIC DRINKS), Societatea AMTEL SISTEME DE COMUNICAŢII (AMTEL S.A. COMUNICATIONS SYSTEMS), având un DISTRIBUITOR OFICIAL (OFICIAL DISTRIBUITOR) la Hotelul DACO-ROMAN (DACIAN-ROMANIAN HOTEL), unde, pentru produse fabricate în România (MADE IN ROMANIA) am primit Certificat de garanţie (CERTIFICATE OF GUARANTEE) conform normelor ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE DE STANDARDE (INTERNATIONAL STANDARD ORGANIZATION). Am mers apoi la OFICIUL NAŢIONAL DE COORDONARE (NATIONAL COORDINATION OFFICE) al SOCIETĂŢII DE SALVARE A COPIILOR (S.O.S. CHILDREN) şi la S.R.L. de producţie COBRA (COBRA PRODUCTION LTD), care avea şi un salon de prezentare a produselor (SHOW BROOM). Intrând în COMPLEXUL DE COFETĂRII - (COMPLEX OF CONFECTIONERY) cu AUTOSERVIRE - (SELF SERVICE), am citit că se căutau (WANTED) un vânzător (SALESMAN), un comerciant (TRADER) şi un director adjunct, (ASSISTANT MANAGER) - cunoscători ai LIMBII ROMÂNE (scris şi vorbit). Mi-am notat totul într-o agendă (NOTEBOOK) oferită de Compania SOTAM (SOTAM COMPANY), după care am intrat într-un BUFET (SNAK BAR) cu MINUTURI (FAST FOODS) şi RĂCORITOARE (COLD DRINKS). Acolo am mâncat câteva sandvişuri cu şuncă (HAMBURGER) şi cu brânză (CHEESEBURGER), câţiva crenvuşti calzi (HOTDOGS), am băut o cafea (COFFEE) şi un pahar cu apă minerală (MINERAL WATER), iar la plecare am cumpărat o pungă cu floricele (POPCORNS) şi o înghiţită pentru a merge în Oraşul ÎNGERILOR (LOS ANGELES) să vizitez PĂDUREA SFÂNTĂ (HOLLYWOOD), când m-am trezit la cruda realitate... Nu mă aflam la New York, ci la Bucureşti, unde (aproape) totul este scris, nu în limba română (ca în visul meu), ci în limbi străine, mine între paranteze). ... Aşa a luat sfârşit „visul" meu dintr-o zi de vară românească. Când se va transforma el, oare, în realitate aici, în România?

Prof. Gh. CONSTANTIN

Jurnal de spectacol

O rubrică neîncăpătoare pentru evenimentul Arrabal

Pare absurd ca imaginea însăşi a panicii să se întrupeze în realitatea imediată şi evenimentul să entuziasmeze elita culturii române. Dubitativul este însă de prisos atunci când entuziasmul s-a datorat evenimentului produs în realitatea noastră carpato-danubiană de vizita dlui Fernando Arrabal, promotorul unei mişcări literare, structurată pe accepţiunea filosofică a termenului „panică" şi impusă în domeniul dramaturgiei ca teatru al absurdului. Iar dacă simpla afirmaţie nu este convingătoare, să revenim asupra traseului Absurd - Panică - Elita culturii române cu detalii din programul celor două zile care ne-au făcut realmente să fremătăm de emoţie.

1. Absurd

Desigur, cele trei spectacole după piesele lui F. Arrabal, ce au fost vizionate, constituie jaloanele acestui capitol. Ne vom opri numai asupra celei de la **Teatrul Toma Caragiu**, la a cărei premieră absolută în România a fost invitat în mod expres autorul. Regizorul **Gavril Pinte** a montat, împreună cu scenografa **Roxana Ionescu Labirintul**, piesă pusă în scenă pentru

prima dată la Paris în anul 1967. Deoarece ştim că varianta de pe malurile Senei a reuşit să îl impună pe dramaturg în atenţia francezilor, este de presupus că a fost mult diferită de cea ploieşteană. Cu siguranţă că va fi avut mult mai mult ritm şi încărcătură, antrenând permanent spectatorii în hăţişul de păturі unde victime şi călăi se confundă. Poate îi va fi lipsit acel prim moment deosebit de interesant, imaginat de dl. G. Pinte; singurul care stabileşte cu adevărat relaţii între personaje într-o stranie joacă violentă, în penumbră, cu lumânări, umbrele şi baloane, dar, fără îndoială, va fi câştigat în echilibru. Cum au menţinut actorii parizieni starea de tensiune la un nivel ridicat nu am aflat nici noi, nici **Gheorghe Visu, Oana Mereuţă, Marian Despina, Corneliu Revent, Dumitru Palade şi Oxana Moravec**. Altminteri, interpretarea lor nu s-ar fi înscris prin apatie şi distanţare în accepţiunea primară a termenului „absurd", adică, de neînţeles. Iar dacă observaţiile acestea nu sunt deloc convergente cu aprecierile pozitive şi politicoase ale dlui Arrabal şi poate prea dure pentru un regizor la început de carieră, ele se datorează doar regretului sincer că spectacolul este sub aşteptări, sub potenţialul artistic şi talentul creator demonstrate deja de dl. Gavril Pinte în examenele de la ATF.

Celelalte două invitaţii au fost la **Teatrul Odeon**, care a prezentat „... **au pus căţuşe florilor**", producţie realizată de dl. **Alexander Hausvater** pe vremea directoratului Dabija şi debutul regizoarei **Diana Manole** cu **Picnic pe câmpul de luptă**. Fără intenţia de a face vreo comparaţie, ci dintr-o simplă părere de rău, amintesc de **Picnic**-ul extrem de original pus în scenă la Sf. Gheorghe de un alt debutant într-ale regiei, dl. Bogdan Voicu. Poate că printr-un efort al organizatorilor, ar fi putut fi inclus în program.

2. Panica

Institutul Cervantes din Bucureşti a găzduit conferinţa dlui Fernando Arrabal pe tema **Titani, Zei şi Panică**. Fermecătoarea expunere a pornit de la identificarea titanilor mitologiei greceşti cu ultimii tirani europeni: Franco, Hitler, Stalin, Ceauşescu. Şi unii şi alţii vorbesc despre utopie, pe care elinii o numeau cu un alt termen „Rimera" - o pasăre de rău augur cu coadă de şarpe, reprezentare fabuloasă şi oribilă. Titanii antici deschideau însă drumul zeilor, un drum de încertitudini, indeterminări şi ambiguităţi, ca cel prevestit de cataclismele benefice care au răsturnat lumea în anul 1989. Iată-ne deci, printre zei imperfecţi, într-o lume după model shakespearian, aşa cum a fost ea prevăzută de Cervantes şi Montaigne, ce au oferit un adevărat „cod de conduită" în domeniu. Revenind la începutul secolului, vorbitorul punctează faptul că acolo se regăsesc chiar originile mişcării de avangardă fondată de Tristan Tzara, preluate şi aprofundate apoi de surealismul lui André Breton şi Louis Aragon în 1923, iar mai târziu, în 1963, domnia sa pune bazele grupului **Panique**. Susţinând că în artă totul este posibil şi căutând alte valori decât cele ale lui Cervantes, prin a „practica morala la plural", noua mişcare literară şi filosofică - **Panica** - devine „un virus fără purtător", recognoscibil astăzi în teoria mecanicii cuantice şi a biologiei moleculare.

Contextual, conferenţiarul a făcut referiri la accepţiunea clasică a cuvântului „formidabil" - aceea de frică, pentru că „formidabil este sudoarea fricii"; sau a tragediei vasului Titanic, înghiţit de un dublu titan: Ocean + Altas = Oceanul Atlantic; de Sisif ca simbol al titanilor-tirani moderni, sau de Prometeu, fabricând omuleţi de lut asemănători visurilor de aur ale aventurii comuniste.

Maestru al ambiguităţii, dl. Arrabal, cel ce „scrie în franceză, dar visează în spaniolă", a mărturisit în final că aparţine „unei a treia naţiuni - cea de meteci metafizici ai metempsihozei".

3. Elita culturii româneşti

Personalităţi de marcă ale literaturii, criticii şi presei culturale au fost prezente la aceste întâlniri, iar discuţiile purtate au stârnit adesea un viu interes invitatului de onoare. Prefer însă un altfel de dialog, un dialog de dincolo de timp cu **Eugen Ionescu** şi **Emil Cioran**, posibil, în primul rând, prieteniei care i-a legat pe cei trei şi, în al doilea rând, materialelor puse la dispoziţie de Teatrul Toma Caragiu, Institutul Cervantes şi UNITER, cărora le mulţumim o dată în plus.

Arrabal despre Eugen Ionescu: „Cu Eugen Ionescu vorbeam despre morală, despre Dumnezeu. El începea întotdeauna astfel: «Nu atât de agnostic precum această ţigară pe care o fumez eu acum!»".

Eugen Ionescu despre Arrabal: „Erau anii de dictatură ai generalului Franco. Arrabal a avut ocazia să se ducă în Spania, ţara lui de origine şi generalul l-a trimis la închisoare. Cred că din temniţă mi-a scris Arrabal. Soţia mea s-a gândit să pregătim o scrisoare semnată de scriitorii importanţi ai vremii, în vederea eliberării lui Arrabal. (...)

Simt o mare afecţiune pentru Arrabal şi, dacă ar fi fost nevoie să semnez alte scrisori de stânga, de dreapta sau de centru, nu aş fi stat nici o clipă pe gânduri.

Sper să pot explica într-o zi de ce îmi place Arrabal, de ce mă încântă stilul lui, de ce îi iubesc spiritul baroc şi însăşi persoana lui".

Arrabal despre Emil Cioran:

„Al său **Tratat de descompunere** a propus norme diabolice de a trăi rău şi de a scrie bine.

Cartea sa **Exerciţiu de descompunere** constituie modul său elegant şi discret de comportare precum o zbucnire ascunsă de a ne spune adio.

Cu câţiva ani în urmă a venit la un spital parizian Cioran, un bărbat obosit, cu aripi de marmură. Apărea în zorii zilei din naufragiul său întrebând: «În ce temniţă mă aflu? Ce crime am comis?».

Moartea lui Cioran deghizată cu eternul său val al destinului nu este o moarte a spiritului, ci numai a trupului.

Formidabil a fost Cioran: menestrel al infamiei/ pesimist fermecător/ prim-solist în imnul distrugerii/ dracula al gândirii/ promotor de iluzii neînsufleţite/ umorist al nihilismului/ prezicător apocaliptic/ elegant în vehemenţă/ furios entuziasmat de scepticism/ echilibrist pe sârma tonicei disperări/ rebel fără umanism/ fante al nimicului/ Mare Maestru al repulsiei/ Cavaler al vidului/ antibaroc al amărăciunii/ moralist al amoralei/ paradox al binelui şi al răului/ misantrop refractar/ stilist al Cartierului Latin/ blasfemitor al pronumelui «tu» în sintagma «tu şi Dumnezeu»/ obişnuit al tavernelor şi bibliotecilor/ boem al metafizicii/ irezistibil disperat/ Conte al Carpaţilor, nostalgic al paradisului pierdut".

Anca ROTESCU

Mircea Eliade şi literatura exilului *)

Înainte de revoluţia din Decembrie 1989, cunoştinţele noastre (bazate pe lecturi şi informaţii directe) despre literatura română din exil erau - nu din vina noastră, ci din motive obiective - sumare. În linii mari, în ciuda volumelor tipărite, aflate la dispoziţia cititorilor interesaţi, situaţia, în sensul larg al cuvântului nu s-a îmbunătăţit prea mult. Nici specialiştii n-au avut suficient răgaz şi nici perspectiva necesară în timp pentru a redacta lucrări fundamentale în acest domeniu. În schimb - isteţismele, tezele auzite sau colportate de „uriaşi" necunoscuţi, dorinţa de autolustruire etc. sunt în floare. Mulţi (unii dintre ei relativ cunoscuţi) vorbesc sau chiar scriu, uitând că înainte de-a scrie au datoria de-a se documenta temeinic - operaţie care şi-n cazul celor realmente dotaţi, necesită ani buni de studiu. În fond, există o singură literatură română contemporană, indiferent de împrejurarea că o parte a ei a fost scrisă în exil. Problema este să citim - fără prejudecăţi şi false teze - tot ceea ce s-a scris (de scriitorii români) în ultimii cincizeci de ani şi să promovăm tot ceea ce este de **valoare**. Ne va fi dat să vedem că unii dintre scriitorii români aflaţi în exil au continuat să scrie (literatură) în limba română, că alţii au scris în alte limbi (franceză, engleză, spaniolă etc.). Că cei mai mulţi au rămas puternic ancoraţi în spiritualitatea română, în timp ce câţiva s-au străduit „să se universalizeze" total, rupându-se de filonul românesc, originar... Fără să facem abstracţie de personalitatea umană (într-o viaţă de om putem greşi, rătăci, putem face concesii sau compromisuri regretabile) va trebui să punem

Fotoliul cititorului

accentul hotărâtor pe operă, adică pe ceea ce rămâne reprezentativ şi se constituie în valoare! A susţine - fie şi în treacăt - că Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran sau Vintilă Horia ar fi fost, în tinereţe, legionari sau, mai blând, legionaroizi, numai şi numai pentru c-au fost discipolii lui Nae Ionescu (nici acesta n-a fost legionar!) sau pentru că unele dintre ideile lor nu pot fi considerate de dreapta este o ticăloşie şi o monstruozitate! Chiar am uitat (sau nu ştim!?) că toate partidele din lume îşi înscriu în programele lor cele mai nobile şi mai mari cuceriri ale omenirii?!? Că toate ţin să aibă în rândurile lor personalităţi de talia lui Mircea Eliade, Eugen Ionescu, Emil Cioran sau Vintilă Horia!?! Sau măcar să-şi apropieze unele din opiniile, ideile acestora?!? Faimosul „Statut al eticii şi moralei comuniste" încorpora principii şi reguli până şi din Biblie! Pe scurt, când ne propunem să ne ierarhizăm valorile, se cade să ţinem seama prioritar şi cu precădere de OPERĂ! Sau, în termeni eminescieni, de lumina nevărsată de ei în lume şi nu de slăbiciunile inerent legate „de o mână de pământ"!

Asemenea gânduri şi multe altele mi-au fost sugerate de eseul dens de idei „Mircea Eliade şi literatura exilului", scris cu seriozitate şi răspundere (vorba cronicarului: „Eu voi da samă de toate câte scriu!") de istoricul şi criticul literar Cornel Ungureanu.

Ideea de-a scrie această carte este din 1993, când autorul a propus revistei „Luceafărul" serialul „Mircea Eliade şi detractorii săi".

Încheiat la 1 septembrie 1993, ea va vedea lumina tiparului de-abia în 1995.

În cele două părţi (I - HEAUTONTIMORUMENOS - sau „Cei ce se autodevoră" şi II - CONEXIUNI INVERSE), Cornel Ungureanu - în urma unei susţinute argumentaţii - impune o serie de idei şi poziţii aparţinând acestor mari înaintaşi ai culturii şi literaturii noastre contemporane. Vreau să cred că, după ce şi-a încrucişat spada cu principalii detractori (mai ales în cazul lui Mircea Eliade!), Cornel Ungureanu se va strădui (într-un nou volum) să sondeze operele acestor corifei ai culturii şi literaturii noastre (există un început concludent privitor la creaţia lui Horia Vintilă) şi să le fixeze locul în ierarhia noastră de valori. Sunt convins că poate face acest lucru (aşteptat de mii şi mii de elevi, studenţi, profesori etc.) nu numai cu certă competenţă, ci şi cu strălucire. (M.A.)

*) **Cornel Ungureanu**, Editura „*Viitorul Românesc*", Bucureşti, 1995, 181 pagini.

Lumea în transfocator

Un „summit" ca dinţii babei

Tărăş-grăpiş, a avut loc, la Bucureşti, reuniunea la nivel înalt a Cooperării economice în zona Mării Negre. La nivel înalt, dar nu chiar la vârf, cum se dorise. În ciuda eforturilor diplomaţiei noastre – coordonate, după cum sublinia deunăzi dl. Adrian Năstase, de însuşi preşedintele Ion Iliescu - unele feţe simandicoase ca Boris Elţin, Viktor Cernomârdin sau preşedintele ucrainean Leonid Kucima s-au abţinut. Chiar şi preşedintelui Sali Berisha al Albaniei, aflând că va întâlni şi participanţi de rang inferior, i s-a făcut rău pe scara avionului, renunţând la deplasare.

La reuniune, lucrurile au decurs conform tipicului. Dl. Ion Iliescu a ţinut un discurs inaugural rostit, după cum obişnuieşte, cu toate părţile trupului. Aproape să crezi că, aşa cum lui Ceauşescu i se semnalau în text viitoarele aplauze, ca să ştie omul unde face pauză, domnului Iliescu i se marchează pe foi indicaţiile de regie: „Aici, dublă rotire de şale stânga-dreapta!" „Aici, gest sacadat spre înainte cu braţul drept!" Poate, chiar: „Aici se termină pagina. Întoarceţi foaia!" În rest, lumea a convenit că este nevoie de o coordonare a cooperării, urmând ca însăşi cooperarea să apară şi ea mai târziu, când se vor găsi fonduri pentru aceasta. La sfârşitul reuniunii, participanţii au adoptat prin consens o declaraţie comună, pe care nimeni nu a semnat-o.

Troica latină conduce Uniunea Europeană

Spania a preluat, de la 1 iulie, preşedinţia Consiliului Europei, după Franţa şi înaintea Italiei, care o va succeda la 1 ianuarie 1996. Potrivit sistemului adoptat, fiecare din cele 15 ţări membre ale Uniunii Europene deţine această preşedinţie câte 6 luni. Şi, practic, treburile Uniunii sunt gestionate de cei trei: fostul preşedinte, cel actual şi cel viitor (este vorba, bineînţeles, de ţări şi nu de persoane). O adevărată troică latină, în cazul de faţă. Având în vedere că există, în principal, două curente oarecum contradictorii, unul care susţine lărgirea UE şi altul care susţine consolidarea UE în forma actuală, rămâne de văzut dacă actuala troică va trage Uniunea înainte sau dacă fenomenul „racul, broasca şi ştiuca" nu va ţine sacul pe loc.

John Major câştigă la „ruleta rusească" a alegerilor de partid

Alegând soluţia riscantă a provocării unei noi alegeri de lider în Partidul Conservator britanic – deci şi a unui eventual nou prim-ministru al Regatului Unit, John Major a reuşit o adevărată lovitură de maestru. Vocile oponenţilor săi din partid au trebuit să amuţească atunci când, la numărarea voturilor, scorul a fost de 218 pentru Major faţă de numai 89 pentru concurentul său, John Redwood. O victorie destul de confortabilă, dar nu zdrobitoare. Suficientă, însă, pentru John Major, care s-a declarat hotărât să-şi ducă actualul mandat până la capăt, adică până în 1997. Şi, fără îndoială, să-şi continue actuala politică, pre-europeană dar cu anumite rezerve. Mai puţine, totuşi, decât cele ale curentului opoziţionist din partidul său.

Când separaţia puterilor nu-i lozincă deşartă

Nici n-a apucat Jacques Chirac să-şi aşeze coatele pe fotoliul prezidenţial şi justiţia franceză, continuând o anchetă veche de peste un an, a întreprins o percheziţie la sediul din Paris al partidului său, „Adunarea pentru Republică"(APR). Numeroase persoane din conducerea partidului par implicate în afacerile cercetate de justiţie. Şi, totuşi, până acum, nimeni nu a ieşit la rampă să denunţe „denigrarea instituţiei prezidenţiale". După cum nu s-a pus nici problema demiterii din funcţie a judecătorului Eric Halphen, care instruieşte cauza. Pentru că, în Franţa, judecătorii sunt inamovibili şi în realitate, nu numai în Constituţie, Puterii Executive lipsindu-i, astfel, mijloacele de presiune obişnuite prin alte părţi.

O nostalgie bântuie Estul Europei: răposatul CAER

Însumarea sărăciilor (II)

Conceput ca un „lagăr" destinat să asigure Uniunii Sovietice controlul economic şi politic absolut asupra „zonei de siguranţă" în spatele căreia se baricadase în Europa, Consiliul de Ajutor Economic Reciproc funcţiona, după cum am spus, ca o însumare a economiilor de comandă ce îl compuneau. Şi bineînţeles, nu se putea sustrage tarelor majore specifice acestui model economic. Tare binecunoscute, determinate în primul rând de absenţa competiţiei, şi care este de ajuns să le enumerăm: stagnarea economică, din lipsa nevoii de a fi mai bun decât concurenţii (inexistenţi); limitarea consumului, sursă a unui decalaj tot mai apăsător între nivelul de trai occidental şi cel din CAER, în favoarea primului; dependenţa de copierea unor produse vestice (activitate căreia americanii i-au şi găsit o poreclă; „reverse techonology", adică „tehnologie de-a-ndoaselea"); nevoia procurării din Occident a tot mai multe articole, de unde foamea de valută; exportul cu orice sacrificii a tot ce se putea vinde în Vest, tocmai pentru a încasa valută; între aceste sacrificii, abandonarea oricărui efort în materie ecologică, pentru multe produse, cu tehnologii poluante, erau tocmai de aceea vandabile în Occident, unde nimeni nu se încumeta să le mai fabrice.

Dacă lista s-ar opri aici, încă nu ar fi de ajuns. Dar CAER-ul fusese creat de sovietici cu un scop. El trebuia să lege pe vecie economiile ţărilor membre de economia sovietică. Încurajând sau chiar impunându-le o industrializare peste măsură, Moscova a obţinut ca aceste ţări să depindă aproape absolut de materiile sale prime şi de resursele sale energetice. Asta a făcut ca economiile ţărilor membre să se sufoce fără piaţa sovietică. O aservire profundă şi de durată, accentuată şi prin nesocotirea cronică a oricăror criterii de rentabilitate. A rezultat un şomaj mascat (manifestat prin realizarea unităţii de produs cu o mână de lucru dublă sau triplă numeric în raport cu necesarul şi, evident, cu salarii diminuate corespunzător. Al cărei nivel de trai scăzut era pus pe seama „efortului de dezvoltare" şi nu pe seama subutilizării.

Toate acestea, plus alte anomalii pe care spaţiul nu ne permite să le detaliem, au împins CAER-ul într-o criză fără ieşire. Astfel că destinderea de la sfârşitul anilor '80 a oferit ocazia aşteptată. Atât Consiliul de Ajutor Economic Reciproc cât şi suportul său politic şi militar, Pactul de la Varşovia, s-au desfiinţat. Nu pentru că aşa a vrut Uniunea Sovietică, ci pentru că întreaga conjunctură internaţională nu-i mai permitea să recurgă la metodele sale obişnuite de constrângere.

În virtutea inerţiei, s-a destrămat şi URSS. Parţial, pentru că ea reprezenta sistemul comunist, al cărui eşec economic nu putea fi ascuns. Şi, parţial, pentru că aici s-a petrecut un interesant fenomen de flux şi reflux. Mai întâi, nuclee de oportunişti locali s-au folosit de recrudescenţa sentimentului naţional pentru a pune mâna pe putere sub stindardul luptei pentru independenţă. Apoi, în majoritatea republicilor foste unionale, respectivele nuclee au simţit, pentru a se consolida, nevoia unor structuri de sprijin reciproc. Şi au acceptat, cu mofturile de rigoare, soluţia venită de la Kremlin: Comunitatea Statelor Independente, în diversele ei ipostaze (economică, militară, politică).

Rusia şi-a dat repede seama, după ieşirea lui Gorbaciov de pe scena politică, de faptul că a cedat prea uşor şi în privinţa CAER-ului, şi în cea a Pactului de la Varşovia şi în cea a Uniunii Sovietice. Fără a primi nimic în schimb, dar fiind pe cale de a pierde şi statutul de superputere, din moment ce criza sa economică nu-i mai permite uriaşele cheltuieli militare din trecut. Pentru ea este absolut indispensabil şi prioritar să atragă sprijin financiar occidental.

Or, acest sprijin este limitat. Chiar dacă el va fi însoţit şi de investiţii propriu-zise. Şi, pentru a evita să-l împartă cu alţii, Rusia are nevoie să treacă din nou, în ochii Occidentului, drept lider al unei mari uniuni economice, îndreptăţit să gestioneze trei ţările externe. În urmă cu aproape trei ani Rusia a propus, chiar, să facă acest lucru la nivelul CSI.

Pofta nu vine chiar mâncând ci şi aşteptând şi bătând cu lingura în strachină. De ce ar fi Rusia cap de coloană doar în fosta URSS şi nu şi-ar relua ea măcar o parte a vechilor prerogative din CAER? Dezorientarea şi indecizia economică a forţelor politice guvernând în unele ţări foste membre ale Consiliului trezeşte destule nostalgii. Multora, o întoarcere la vremurile comerţului planificat li se pare posibilă şi necesară. Mai este nevoie doar de o mână de propagandişti de meserie şi gata socoteala!

Undiţa s-a numit Uniunea Industriaşilor şi Întreprinzătorilor din Rusia. Pe pescar îl cheamă Arkadi Volski, preşedintele acestei Uniuni. Cârligul este Congresul Internaţional al Industriaşilor şi Întreprinzătorilor, cu acelaşi A. Volski drept preşedinte-coordonator. Iar drept momeală serveşte lozinca „refacerii şi dezvoltării legăturilor pierdute, indispensabile pentru relansarea economică".

Unul din peştii ochiţi este - aţi ghicit! - România. Şi, fiind nevoie de cineva care să convingă peştele să „muşte", dl. Volski a găsit omul potrivit. Adică pe dl. George Constantin Păunescu, patron al uneia din Uniunile Generale ale Industriaşilor din România. Pentru care dl. Volski are numai cuvinte de laudă.

După vizita de lucru a domnului Şumeiko

Evident, destrămarea Uniunii Sovietice, a CAER-ului, a tratatului de la Varşovia reprezintă, pentru Rusia, simple accidente de parcurs. Moscova continuă - şi o va face, probabil, multă vreme de-aici înainte - să considere Rusia o ţară altfel decât toate celelalte. Nu în sensul individualităţii, pe care îl acceptă toată lumea, ci în sensul dominării întregii lumi. De sute de ani, în cercurile înalte ale puterii ruseşti, se vehiculează o lozincă, de fapt o adevărată profesiune de credinţă: „Două Rome au căzut (Roma şi Constantinopolul - n.r.), a treia se ridică (Moscova), iar o a patra nu va mai fi"! Ideea că Rusia va stăpâni pământul se află adânc înrădăcinată în clasa ei politică, indiferent dacă este o clasă purtătoare de doctrină marxistă sau nu.

Astfel că eşecurile eventuale întâmpinate într-un moment istoric sau altul, departe de a fi interpretate ca o dovadă a nerealismului tendinţelor sale imperialiste, nu înseamnă pentru Kremlin decât că soluţia adoptată în momentul respectiv nu a fost cea mai potrivită pentru îndeplinirea scopului final şi că trebuie găsită alta.

Iar până la atingerea celei noi, Rusia se străduieşte, în toate chipurile, să împiedice „partea adversă" să se întărească şi să se stabilizeze. Pentru Rusia, „partea adversă" înseamnă, în general, tot ce se opune expansiunii sale. Acum, de pildă, existenţa NATO, pe care Moscova a privit-o din capul locului ca pe o ameninţare (aşa cum hoţul se consideră ameninţat de prezenţa paznicului), a devenit o ţintă prioritară pentru oficialităţile Kremlinului, mai ales de când ţările de curând ieşite de sub poala sa îşi caută aliante mai naturale spre Vest.

Serghei Karaganov, director adjunct al Institutului pentru Europa şi al Acedemiei de Ştiinţe a Rusiei, asadar un om care cunoaşte bine dedesubtul acestor lucruri, mărturiseşte clar într-un articol; „... o zonă de neutralitate de 1.500 km oferea Rusiei o securitate ideală..." Enunţând problemele geostrategice pe care Rusia le consideră proprii încă din vremea lui Petru cel Mare, respectiv „pericolul din Occident şi pericolul de a fi izolată de Occident", S. Karaganov adaugă: „Eroziunea acestei zone de independenţă ameninţă să-i lipsească pe ruşi de cel mai important câştig al lor de pe urma războiului rece". Aici, autorul se referă atât la faptul că ţările foste comuniste sunt rămase fără o umbrelă protectoare - de fapt, o pradă oricând la îndemâna Moscovei - cât şi la faptul că, acceptând desfiinţarea, atât a Pactului de la Varşovia cât şi a CAER-ului şi a URSS-ului, Rusia pare, la prima vedere, o ţară îndepărtată, în sfârşit, pe drumul democraţiei şi al libertăţii. Cât de democratică şi cât de dedicată libertăţii, vedem cu ochiul liber în Cecenia, în Caucaz în general, la Tiraspol şi, în mare, în chiar concepţia militară oficială a Kremlinului, care se consideră îndreptăţit să intervină „manu militari" oriunde crede el că minoritatea rusă se află în pericol. Este vorba de minităţile ruse implantate, ca un „cui al lui Pepelea", pe cale administrativă, în toate republicile foste sovietice.

Tărăboiul făcut de Rusia pe seama unei eventuale extinderi a NATO în estul continentului impresionează, pe unii mai mult, pe alţii mai puţin. Şi dacă unul din pilonii „cordonului sanitar" pe care Moscova încearcă să-l impună în Europa, respectiv Polonia, s-a rostit destul de ferm în privinţa dreptului său suveran de a-şi alege aliaţii, Kremlinul şi-a îndreptat atenţia, acum, spre celălalt pilon, România. Ai cărei guvernanţi dau dovadă de suficientă ambiguitate pentru ca Rusia să se creadă autorizată să dea indicaţii, ba chiar să încerce şi metoda „faptului împlinit".

Pentru că ce altceva a fost declaraţia făcută la Bucureşti de domnul Vladimir Şumeiko, preşedintele Consiliului Federaţiei Ruse - un fel de Senat al parlamentului Rusiei - care a spus, nici mai mult nici mai puţin decât că: „Rusia şi România se opun (subl. ns. - Dr.) extinderii spontane a NATO"!

Chiar dacă dl. Teodor Meleşcanu a dres-o, oarecum, în răspunsul său, menţionând că este vorba de „punctul exclusiv de vedere al Rusiei", gingăşia neobişnuită cu care dl. Şumeike a fost tratat la Bucureşti, inclusiv după această declaraţie, spune destul de mult. Ce ar putea să însemne aprecierea d-lui Oliviu Gherman că „vechea structură a NATO este perimată", rămâne ca domnia sa însuşi să ne explice, cu vreo ocazie viitoare. Nu mai vorbim de faptul că, potrivit ambiguităţii sale funciare, dl. Ion Iliescu s-a făcut mic în cochilia sa de pe dealul Cotrocenilor, fără a lua vreo poziţie. Poate că domnia sa consideră că s-a pronunţat suficient de clar la 22 decembrie 1989, când ne comunica din balconul CC că a luat legătura cu ambasada sovietică pentru a informa „cine suntem şi ce vrem". Aşa o fi, nu zic nu, dar s-o ştim şi noi!

Oricum, tot ne-am ales cu ceva de pe urma vizitei d-lui Şumeiko. Am aflat cu toţii cam la cât se ridică neştiutele conturi ale lui Ceauşescu - constituite din vânzări de armament - precum şi care sunt rezervele secrete ale Puterii actuale. Rezerve pe care nu arată a dori să le folosească în interesul public. Dl. Şumeiko ne spune că România „vinde armament în valoare de 20 de miliarde de dolari" şi că, intrând în NATO, nu va mai putea vinde nimic". **Nici un oficial român nu a dezmințit această alegație a demnitarului rus.**

Dacă dl. Şumeiko a spus adevărul, avem dreptul să întrebăm Puterea: „Unde sunt toţi banii ăştia ?".

Pagină realizată de Nicolae DELEANU

Interviu acordat de Excelenţa sa, domnul Bernard Boyer, ambasadorul Franţei la Bucureşti

– Excelenţă, acordarea Legiunii de onoare d-lui Corneliu Coposu, preşedintele PNŢCD, a fost primită cu satisfacţie de opinia publică românească. V-aş ruga să ne spuneţi care au fost considerentele pentru acordarea acestei importante distincţii?

– Cred că distincţia acordată d-lui Coposu se adresează înainte de toate personalităţii sale. Dl Coposu reprezintă pentru noi rezistenţa. În Franţa termenul de „rezistenţă" are o semnificaţie specială; după cum ştiţi, în anul 1940, generalul de Gaulle a dat semnalul rezistenţei împotriva ocupaţiei naziste. Pentru poporul român, rezistenţa a fost îndreptată împotriva totalitarismului. A fost rezistenţa împotriva unui sistem opresiv, rezistenţa împotriva dictaturii, împotriva totalitarismului comunist. În toată această perioadă au existat oameni care au suferit şi au luptat; ei merită recunoştinţă. Mai mult, mă gândesc la toţi cei care au suferit pentru că nu au dorit să se integreze regimului totalitar. Acestui trecut de suferinţă se adresează, de asemenea, decoraţia acordată d-lui Coposu.

– Puteţi nominaliza câteva personalităţi din exteriorul Franţei care au primit această distincţie în ultimii 30 de ani? Care sunt criteriile de acordare a Legiunii de onoare?

– Cred că enumerarea ar fi foarte lungă. Aş vrea să citez doar, datorită originii sale româneşti, pe contesa Ana de Noailles, din familia Brâncoveanu. Există un mare număr de personalităţi străine care au primit Legiunea de onoare. Cu excepţia cazurilor protocolare, sunt în general oameni care s-au remarcat în domeniul creaţiei spirituale, care au contribuit într-un fel sau altul la lărgirea orizontului de cunoaştere.

Legiunea de onoare este acordată, de asemenea, personalităţilor care s-au distins pentru activitatea depusă în serviciul Franţei. Există deci două criterii, unul general, vizând progresul spiritului uman şi unul particular, legat de merite deosebite în slujba Franţei. Acordarea Legiunii de onoare este un motiv de satisfacţie deoarece ea reprezintă o expresie a respectului şi recunoştinţei.

– Ce semnificaţie atribuiţi acordării Legiunii de onoare în contextul relaţiilor tradiţionale franco-române?

– Aş remarca faptul că mai există două personalităţi române ce au primit Legiunea de onoare, în anii din urmă. Prin acordarea acestei distincţii unor personalităţi remarcabile, noi dorim să dăm relaţiilor franco-române o dimensiune exemplară. Prin alegerea celor ce sunt distinşi cu Legiunea de onoare, persoane de înalt nivel spiritual, noi dorim să întărim totodată valoarea simbolică a acestei distincţii. Vreau să vă spun că eu însumi mă simt foarte onorat să fiu decorat cu Legiunea de onoare, de acelaşi grad ca dl. Coposu. Un alt motiv de satisfacţie pentru mine este că am primit această distincţie anul trecut, în prezenţa reprezentantului PNŢCD, dl. Ion Diaconescu.

– Excelenţă, prin victoria d-lui Jaques Chirac în cursa prezidenţială, coaliţia de dreapta (RPR + UDF) a câştigat la toate nivelele: municipale, parlament, preşedinţia Republicii franceze. Care vor fi consecinţele asupra politicii externe a Franţei, în special în cadrul european?

– În ceea ce priveşte politica externă a Franţei, indiferent partidele ce guvernează, ea reprezintă o linie de continuitate. Este ceea ce dă, printre altele, valoarea acestei politici. Deocamdată se poate vedea că politica externă a d-lor Chirac şi Juppé rămâne în linii mari aceeaşi cu a guvernului Balladur, care a funcţionat în timpul când dl. Mitterrand era preşedintele republicii. Nu există decât o singură diferenţă pentru moment şi anume cea privind reluarea testelor nucleare care vor continua doar până anul viitor, când Franţa va semna Tratatul de interzicere a testelor nucleare. Ea are nevoie oricum, doar de câteva teste, urmând să continue apoi numai cu simulări pe calculator. Tema principală a politicii externe franceze este, desigur, Europa. Am urmărit cu atenţie reuniunea de la Cannes, primul mare eveniment după alegerea d-lui Chirac. Cred că ceea ce este necesar a urmări acum este de a continua construcţia europeană, pornind de la ce s-a realizat până acum. Dar în acelaşi timp ar trebui bine verificat dacă politica produce efectele dorite. Cu alte cuvinte, concepţia rămâne aceeaşi, dar poate că trebuie privit mai de aproape modul cum ea este pusă în practică. Anul viitor va fi un an crucial pentru Europa, deoarece va avea loc conferinţa interguvernamentală care va decide asupra politicii de urmat în anii viitori. Va fi un an foarte important şi pentru ţările asociate între care şi România, deoarece se va stabili politica de aderare a acestor ţări la Uniunea Europeană.

– Care este perspectiva relaţiilor politice şi economice franco-române?

– Un lucru foarte simplu, dar în acelaşi timp foarte important, este că între Franţa şi România există relaţii speciale. Ele sunt astfel pentru că durează de foarte mult timp. În urmă cu apropape 150 de ani, românii, care doreau să-şi afirme latinitatea, au ales un model. Au ales Franţa. Ei ne-au adoptat. Aceasta s-a tradus prin influenţa limbii şi culturii franceze în România. Franţa a răspuns foarte repede acestei adopţii oarecum uimitoare. Napoleon III a sprijinit realizarea Principatelor Unite. Chiar sub regele Carol I, care era german de origine, influenţa franceză a rămas foarte puternică. De altfel, după cum se ştie, sub regele Carol I, România nu a intrat în război de partea Germaniei, ca rezultat al presiunii miniştrilor şi opiniei publice, în marea ei majoritate filofranceză.

Ceea ce mi se pare uluitor şi în acelaşi timp emoţionant este faptul că, în ciuda a aproape 50 de ani de izolare forţată datorată regimurilor totalitare, după 1989 România a regăsit într-un mod oarecum miraculos influenţa limbii şi culturii franceze. Ca şi cum românii au păstrat-o în adâncul sufletului, ca pe un lucru de preţ.

De aceea pot afirma că aceste relaţii sentimentale speciale sunt foarte puternice.

În ceea ce priveşte relaţiile noastre politice, Franţa a fost în ultimii 6 ani şi va fi în continuare, un prieten al României, un garant şi un avocat pentru integrarea ei în Europa. Noi susţinem lărgirea organismelor europene, prin includerea ţărilor central şi est-europene, fără nici o discriminare. Aş vrea să remarc un lucu interesant. Există în Franţa un reflex, în orice caz la nivelul persoanelor cu putere de decizie în stat, de a ţine seama de aceste legături speciale cu România.

În ceea ce priveşte relaţiile economice, se spune deseori că sunt insuficiente. Este adevărat, dar acelaşi reproş se poate aduce şi privitor la relaţiile Franţei cu celelalte ţări excomuniste. Din păcate, uneori am impresia că aici, în România, pe de o parte eşti întâmpinat cu flori şi zâmbete, iar pe de altă parte ţi se arată bâtul.

– Excelenţă, doar câteva zile ne separă de 14 iulie, sărbătoarea naţională a Franţei. Ce mesaj doriţi să adresaţi poporului român?

– Aş dori, ca ambasador al Franţei în România, să pot spune câteva cuvinte despre ţara dvs. România este pentru Franţa o ţară specială, o ţară de glorii, o ţară de dor. Istoria a lăsat o legătură foarte tare între România şi Franţa. Am văzut după Revoluţie permanenţa legăturilor. Cincizeci de ani nu au putut face ca România şi Franţa să fie separate. După Revoluţie am găsit în ţara dvs. limba şi cultura franceză, la fel cum era înainte de 1940. Şi nu voi uita niciodată aceasta. Vă doresc să aveţi în sfârşit o viaţă liberă, o viaţă prosperă, să speraţi în viitorul dvs. şi să fiţi fericiţi. Acum 200 de ani, Saint Just spunea: „Le bonheur est une idée neuve en Europe". (Fericirea este o idee nouă în Europa".) Sper ca România să aibă parte de fericire, astăzi şi întotdeauna.

A consemnat Dănuţ Popa

Comunicat

Asociaţia Naţională a Ţăranilor Particulari din România – Corporaţie de drept public –

Asociaţia Naţională a Ţăranilor Particulari din România comunică către toate filialele Judeţene ale PNŢCD, Organizaţiile de Tineret şi de Studenţi următoarele:

Începând din luna iunie 1995, se primesc înscrieri pentru a efectua practica agricolă în ţările occidentale pentru anul 1996, aprilie - octombrie.

Condiţiile care trebuiesc îndeplinite de solicitanţi sunt următoarele:

- Vârsta între 20-30 ani;
- Certificat de sănătate (de la medic internist);
- Să aibă o construcţie fizică bună şi să fie sănătos;
- Carnet de conducere (autoturism, camion, tractor);
- Să cunoască muncile agricole;
- Să cunoască limba germană sau engleza (nivel satisfăcător);
- Toţi tinerii care doresc să meargă în practică trebuie să fie de o cinste şi o corectitudine deosebite;
- Sunt admişi numai membri ai PNŢCD, din Organizaţiile de Tineret şi de Studenţi şi absolvenţii Institutului Agronomic, cu condiţia să fie membri ai PNŢCD şi membri ai organizaţiei muncitoreşti.

Se asigură masa, cazarea pentru cei care îndeplinesc condiţiile de mai sus, fiind declaraţi admişi; de asemenea aceştia vor primi un salariu lunar de 400-600 DM.

Înscrierile se fac începând cu luna iunie 1995 până la 31 august 1995.

Cererile de înscriere se vor trimite pe adresa Asociaţiei din str. Mihail Kogălniceanu nr.8, PO BOX 38-157, Bucureşti

www.coposu.ro

Interviu cu dl REMUS CONSTANTIN OPRIŞ, deputat PNŢCD de Prahova

Domnule deputat, deşi sunteţi unul dintre cei mai tineri parlamentari, aveţi o experienţă ceva mai îndelungată decât majoritatea colegilor dvs.

Este adevărat ceea ce spuneţi, pentru că am prins ultima parte a legislaţiei trecute. Acest lucru mi-a fost de folos mai ales în prima sesiune a actualei legislaţii când, cunoscând procedurile şi „obiceiurile", am putut să îmi ajut colegii să treacă mai uşor peste greutăţile de la început. Ca orice experienţă, această scurtă perioadă a fost utilă, dar importanţa ei a scăzut, normal, pe măsura scurgerii timpului, devenind simplă amintire.

Deşi sunteţi o personalitate cunoscută, sunt convins că mulţi dintre cititorii noştri ar dori să afle câteva date biografice direct de la sursă.

Sunt născut la Ploieşti, la sfârşit de toamnă (20 noiembrie 1958). Am copilărit, am crescut şi am învăţat la Ploieşti (Liceul „I.L. Caragiale" promoţia 1977). Sunt aşadar, ploieştean get-beget, iar dragostea mea imensă pentru acest oraş n-a scăzut deloc în urma plecării mele spre Capitală, o dată cu reuşita la admitere (Facultatea de Medicină).

Cum aţi ales medicina?

Aici este o întreagă poveste, astfel încât n-aş putea preciza cine a ales pe cine. Pe vremea aceea eu oscilam între Medicină şi Drept şi aş putea spune chiar că balanţa trăgea spre aceasta din urmă. Dar, aşa cum ştiţi, nu oricine putea face Dreptul, pentru că la această facultate (şi nu numai aici) era absolut necesar „dosarul". Şi am văzut cum, deşi tatăl meu practica meseria de jurist, eram oprit să-mi exercit dreptul de a-mi alege viitoarea meserie. Am înţeles atunci pe propria piele că, în socialism, în afara clasei „mai egală decât celelalte" există şi o mulţime de oameni „mai puţin egali", din care făceam parte şi eu.

Regretaţi?

Nu regret. În primul rând, a doua opţiune era medicina. În al doilea rând, medicina mi-a plăcut din ce în ce mai mult, făcându-mă să descopăr că aceasta era adevărata vocaţie.

În ce an aţi absolvit facultatea?

În 1984. Eram deja căsătorit (cu o colegă) şi îl aveam deja pe Dragoş, fiul nostru. A început stagiul obligatoriu (3 ani la Spitalul Judeţean din Ploieşti), a urmat activitatea de medic de dispensar, în mai multe comune prahovene şi în Ploieşti. Am reuşit la examenul de secundariat în 1990, la specialitatea Psihiatrie. Din pricina multiplelor sarcini politice, am întrerupt activitatea ca medic în anii 1992 şi 1993, reluând-o în 1994. Lucrez acum, cu jumătate de normă, la Spitalul nr. 9. După 1990, o mare parte a timpului am dedicat-o politicii: membru al Biroului Naţional al Organizaţiei de Tineret (1990-1991), Preşedinte al Organizaţiei de Tineret (1992 şi 1993), membru supleant al biroului de Conducere, Coordonare şi Control (ales în 1991, la Congres), şef al Biroului de Presă (din 1994). Din 1992, deputat.

Ce v-a făcut să alegeţi PNŢCD?

Îmi puneţi această întrebare ca şi cum, într-o seară oarecare, mi-aş fi pus picioarele în apă rece şi m-aş fi întrebat: „În ce partid să mă duc?"

Au existat într-adevăr oameni care, din diverse motive au procedat aşa. Unii încercau să-şi menţină vechile privilegii şi se speriaseră de dimensiunile iniţiale ale schimbării. Cei mai mulţi dintre aceeia au plecat deja de la noi. Alţii au ales acest partid considerând că principiile noastre sunt cele mai potrivite credinţei lor, că programele noastre sunt cele mai bune pentru ţară. De foarte mulţi dintre aceştia suntem mândri.

Eu nu fac parte din aceste două categorii, deoarece eu am fost format şi educat în spiritul PNŢ. Tatăl meu a făcut închisoare grea pentru opiniile sale politice. În casa noastră se întâlneau frecvent foşti deţinuţi politici, iar eu am sesizat că Adevărul are foarte puţine lucruri comune cu manualul de istorie contemporană. V-am povestit episodul cu facultatea de Drept. Iată de ce, în momentul înscrierii PNŢCD ca partid politic la tribunal, eu eram deja membru.

V-aţi înscris, aşadar, în primele zile ale anului 1990.

Eu susţin că m-am înscris în acest partid în 27 decembrie 1989, imediat după conferinţa de presă ţinută în „Casa Titulescu" (Şos. Kisseleff), atunci când s-a clarificat situaţia Partidului, reglementându-se raportul dintre vechii membri PNŢ şi nucleul ce hotărâse crearea unui partid creştin-democrat, mult înainte ca aceste cuvinte să apară în denumire.

Imediat după constituirea Partidului am contribuit la crearea organizaţiei judeţene Prahova, conducând prima organizaţie judeţeană de tineret.

Spuneţi-ne câteva cuvinte legate de activitatea dvs. politică.

Aşa cum am mai spus, sunt parlamentar PNŢCD, ales pe listele Convenţiei Democratice din România, membru supleant al Biroului de Conducere, Coordonare şi Control, şef al Biroului de Presă.

Vreau să vă spun că activitatea de parlamentar este foarte laborioasă, iar electoratul va trebui să ştie acest lucru. Ea nu înseamnă numai luarea cuvântului, câte două minute, aşa cum o prezintă Televiziunea. Mai mult decât atât, viaţa parlamentarului din opoziţie este şi mai grea, deoarece lupta sa cu inerţia păguboasă a majorităţii actuale este, de cele mai multe ori, inegală. Vă voi da un singur exemplu. În 1993, împreună cu alţi medici din Asociaţia Medicilor PNŢCD, am înaintat o propunere legislativă privind organizarea şi funcţionarea unui Colegiu al Medicilor din România. Peste noapte, Ministerul Sănătăţii a elaborat un proiect de lege (Ordinul Medicilor), proiect făcut în pripă, existenţa sa fiind dictată numai de ambiţia ca ei să fie autorii. Slaba calitate a proiectului lor a fost recunoscută de ei înşişi, prin elaborarea unui nou proiect (vara anului 1994), mult mai asemănător cu propunerea noastră. Cu această ocazie s-a mai pierdut un an.

Şi actualul proiect de lege (cu privire la reforma sanitară în România) promovează, în fond, multe dintre punctele noastre de vedere. Lucrăm acum la proiectul privind asigurările sociale de sănătate, iar amendamentele noastre încearcă promovarea principiilor creştin-democrate, principii ce au stat la baza legilor omoloage în toată Europa. Va trebui să ne luptăm din nou pentru a ne impune. De asemenea, pregătim o propunere legislativă privitoare la reorganizarea asistenţei medicale în psihiatrie şi vom iniţia semnarea unei rezoluţii cu privire la garantarea drepturilor sociale ale bolnavului psihic. Legat de aceasta, la graniţa dintre profesiune şi politică, împreună cu Asociaţia Europeană de Psihoterapie Familială şi cu Liga Română pentru Sănătate Mintală, vom organiza cursuri pentru formarea specialiştilor în acest domeniu.

Cei ce urmăresc activitatea parlamentară ştiu deja că depuneţi o muncă de corectare a greşelilor ministerului.

Este foarte adevărat că interpelez frecvent Ministerul Sănătăţii, deoarece cred că activitatea sa îngreunează (aş zice că premeditat) reforma în domeniul sănătăţii. Ceea ce ar trebui să înţeleagă ei (şi din păcate mentalitatea nu le permite) este că intenţia noastră este să îndepărtăm incompetenţa şi nu anumite persoane. Deşi există de foarte multe ori cazuri de rea-voinţă, cred că principalul duşman al României de astăzi este această incompetenţă aproape generalizată în instituţiile statului.

Vă întâlniţi cu electoratul?

Desigur. Mă întâlnesc foarte des cu electoratul român, din toate judeţele ţării. Fiind membru supleant al BCCC, am obligaţia de a participa la conferinţe, şedinţe şi întruniri organizate în toată ţara, astfel că pot lua direct pulsul populaţiei. În prezenţa alegătorilor pe care îi reprezint, mă străduiesc să întreţin o legătură permanentă cu ei. Mă deplasez în judeţ ori de câte ori este posibil, le susţin doleanţele, încerc să le rezolv problemele.

În această vară, beneficiind de vacanţa parlamentară, voi vizita majoritatea comunelor prahovene, încercând să contribui la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale oamenilor, prin atragere de resurse specifice domeniului îngrijirii sănătăţii.

În sfârşit, o activitate la care ţin foarte mult este legată de Biroul de Presă. Aici există o echipă

de tineri foarte competenţi şi inimoşi, echipă ce a contribuit în această perioadă la realizarea imaginii noastre. I-aş aminti pe Corina Ţiţă, Luminiţa Duca, Viorel Ochea, Andreea Stamate, Alexandru Stănescu, Mugur Frunzetti. Dorim să avem în toate judeţele ţării corespondenţi pe măsură. În acest an am realizat emisiunile radio pe postul naţional şi pe cele locale, am pregătit viitorii manageri de campanie electorală din punct de vedere al relaţiei cu mass-media, am realizat buletinul de informaţii, sintezele şi conferinţele de presă etc.

Care credeţi că sunt, în acest moment, principalele priorităţi ale partidului?

Priorităţile pot fi deduse cu uşurinţă din comandamentele apropiatelor campanii electorale. În primul rând trebuie întărită Convenţia Democratică din România, întărind PNŢCD – alianţa este puternică atunci când aliaţii sunt puternici. În acest an, CDR a suferit importante schimbări de structură şi va trebui să-şi consolideze poziţia rapid, realizând că plecarea unor partide a fost, până la urmă, benefică. Aş accentua puţin asupra realizării unor colaborări strânse în cadrul celor două camere ale Parlamentului şi, mai ales, între cele două camere.

Pe plan intern, PNŢCD trebuie să-şi actualizeze programele, care trebuie să reprezinte o protecţie adecvată a realităţii existente şi să propună soluţii viabile, concordante cu gândirea creştin-democrată. La elaborarea lor, parlamentarii vor avea un cuvânt foarte important de spus, participând nemijlocit la întrunirile Departamentelor de Studii şi Programe. În sfârşit, vor trebui pregătite conferinţele necesare unei autentice reprezentări la Congresul Naţional.

Cum vor participa tinerii la îndeplinirea acestor obiective?

Tineretul României (includ aici şi tineretul PNŢCD) este speranţa acestei naţiuni. (Să nu uităm nici o clipă că tinerii au provocat prăbuşirea dictaturii ceauşiste).

Pe de altă parte, tinerii îndrăgesc partidul nostru pentru că PNŢCD este speranţa lor de viitor, aici. Noi nu putem dezamăgi tineretul şi, de aceea, împlinirea sa este scopul principal al activităţii noastre. Iar pentru asta este esenţial să păstrăm cu sfinţenie linia noastră politică tradiţională, bazată pe păstrarea valorilor fundamentale româneşti, pe menţinerea interesului naţional ca prim obiectiv al acţiunilor noastre, pe aplicarea consecventă a principiilor creştin-democrate, apropiate dintotdeauna partidului nostru. Şi, să nu uităm, să ne păstrăm veşnic rectitudinea morală în faţa întâmplătorilor reprezentanţi ai temporarei puteri, aşa cum ne-au învăţat înaintaşii.

A consemnat Alexandru ŢARIUC